

ПРИЛОЖЕНИЕ № 3

СТРАТЕГИЯ ЗА ВОМР (ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ЕЛЕМЕНТИ)

шрифт Times New Roman 12, междуредие 1,15

1. Описание на МИГ:

(не повече от 3 страници)

1.1. Данни за общини и населени места, които попадат в територията на МИГ:

- списък на общините,
обхванати от МИГ;

МИГ „Костинброд-Своге” обхваща цялата територия на общините Костинброд с ЕКАТТЕ SFO26 и Своге с ЕКАТТЕ SFO 43.

- списък на населените места,
обхванати от МИГ;

- Община Костинброд има 14 населени места, от които 1 град и 13 села, както следва:

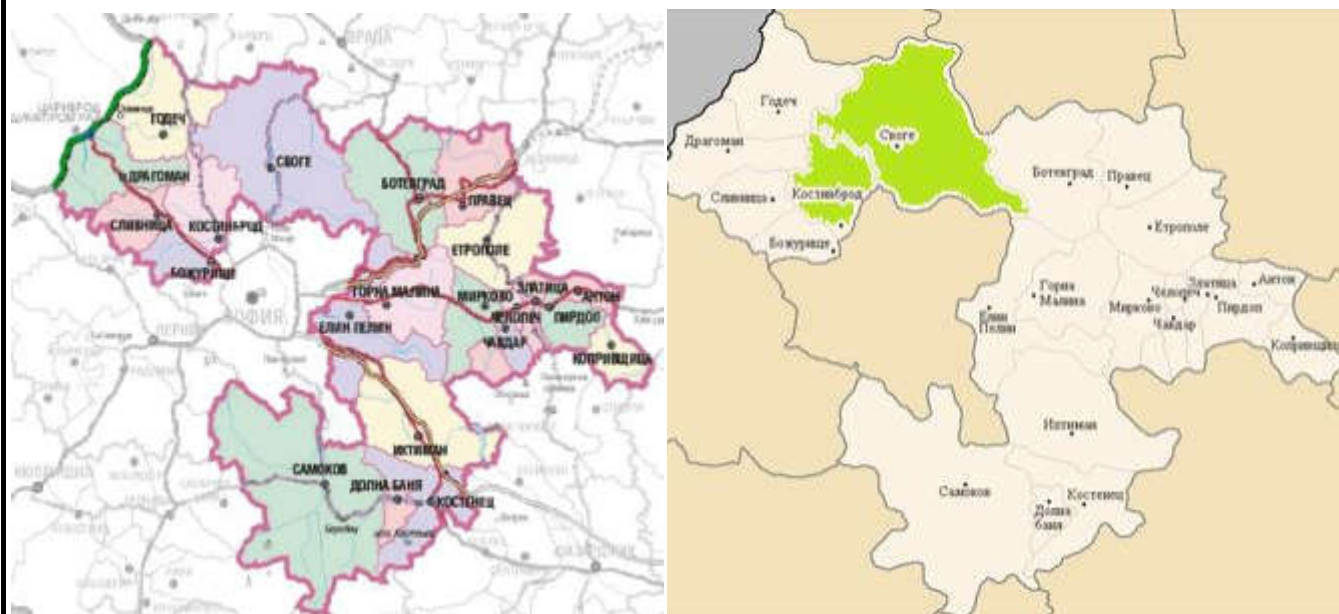
№ по ЕКАТТЕ	Населено място	Брой население
03191	с.Безден	275
04813	с.Богьовци	128
07171	с.Бучин проход	122
15984	с.Голяновци	626
17449	с.Градец	313
23296	с.Драговищица	1112
23707	с.Дреново	30
23844	с.Дръмша	117
38978	гр.Костинброд	11546
53607	с.Опицвет	389
56215	с.Петърч	2035
57529	с.Понор	10
78197	с.Царичина	54
81356	с.Чибаовци	217

- Община Своге има 38 населени места, от които 1 град и 37 села, както следва:

№ по ЕКАТТЕ	Населено място	Брой население
02289	с.Бакьово	21
02899	с.Батулия	127
04546	с.Бов	90
06272	с.Брезе	168
06327	с.Брезовдол	15
06985	с.Буковец	18
11510	с.Владо Тричков	1382
14194	с.Габровница	182
14461	с.Бов	950
14475	с.Лакатник	1161
18040	с.Губислав	58
21316	с.Добравица	9
21751	с.Добърчин	30
23798	с.Дружево	177
27228	с.Еленов дол	62
29163	с.Желен	186
30082	с.Завидовци	15
30329	с.Заногe	34
30350	с.Заселе	102
30847	с.Зимевица	185
32843	с.Искрец	1771
43092	с.Лакатник	102
43390	с.Лесковдол	91
44330	с.Луково	269
44906	с.Левище	19
47024	с.Манастирище	4
48129	с.Миланово	425
53374	с.Огоя	67
53610	с.Оплетня	69
54122	с.Осеновлаг	227
62387	с.Реброво	872
62414	с.Редина	67
65663	с.Свидня	954
65869	гр.Своге	7666
72655	с.Томпсън	831
78402	с.Церецел	29
78481	с.Церово	1467
87028	с.Ябланица	106

<p>- брой жители на териториите, обхванати от МИГ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Брой жители на територията на община Костинброд: 16 974 души по данни на НСИ към 31.12.2016 г. • Брой жители на територията на община Своге: 20 008 души по данни на НСИ към 31.12.2016 г. • Общ брой жители за територията на МИГ „Костинброд – Своге“: 36 982 души по данни на НСИ към 31.12.2016 г.
--	--

1.2. Карта на територията:

Карти на Област София и МИГ „Костинброд – Своге“

2. Описание на процеса на участие на общността в разработване на стратегията:

(не повече от 2 страници)

2.1. Описание на процеса - проведени срещи, семинари, конференции, обучения и обществени обсъждания):

Процесът по разработване на СВОМР стартира непосредствено след сключването на договор № РД 50–111/17.08.2016 г. за финансиране на проект по подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности” на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие” от ПРСР 2014 – 2020 г. и продължи до месец февруари 2017 г. УС на МИГ „Костинброд – Своге“ си постави за цел включване на максимално широк кръг заинтересовани от прилагането на стратегията групи хора в процесите по нейното разработване и обсъждане. Целта бе да се постигне широк обществен консенсус по отношение на основните приоритети, по които ще се развива територията на МИГ през следващите години. В допълнение, участието на максимално голям брой представители на отделните сектори, направления и групи от населението позволява постигане на по-голяма информираност, прозрачност и гарантира защитата на отделните интереси в най-голяма степен. При разработването на Стратегията за водено от общностите местно развитие, вниманието бе насочено към заинтересованите страни, които познават проблемите на територията на МИГ „Костинброд - Своге” и могат да допълнят проучванията на ареала с важна информация, както и

да предложат конкретни действия за преодоляване и разрешаване на негативните тенденции в развитието. По времето на подготвителната помощ бяха проведени следните информационни и обучителни дейности:

Вид среща	Брой срещи	Място на провеждане	Брой участници	Обхванати групи заинтересовани страни
Информационни кампании, срещи и конференции				
Информационни кампании	4	гр. Костинброд	64	Заинтересовани страни от всички групи
		гр. Своге		
		с. Петърч		
		с. Искрец		
Информационни срещи	2	гр. Костинброд	64	Заинтересовани страни от всички групи
		гр. Своге		
Информационни конференции	2	гр. Костинброд	124	Заинтересовани страни от всички групи
		гр. Своге		
Консултативни срещи				
Работни срещи за консултиране подготовката на стратегията	2	гр. Костинброд	24	Заинтересовани страни от всички групи
		гр. Своге		
Информационни срещи за консултиране с местната общност	3	гр. Костинброд	66	Заинтересовани страни от всички групи
		гр. Своге		
Обществени обсъждания				
Обществени обсъждания	3	гр. Костинброд	96	Заинтересовани страни от всички групи
		гр. Своге		
Общ брой присъствали на информационни, консултативни срещи и обществени обсъждания:				438
Обучения				
Обучение на екипа на МИГ (двудневно)	1	с. Бучин проход	24	Екипа на МИГ
Обучение на местни лидери (двудневно)	1	гр. Костинброд	21	Местни лидери от общините Костинброд и Своге

Допълнително двудневно обучение на местни лидери, финансирано от община Костинброд	1	гр. Костинброд	24	Местни лидери от общините Костинброд и Своге
Общ брой присъствали на обученията:				69

На проведените дискусии, срещи и обществени обсъждания с местната общност беше взето решение дейностите по Стратегията за водено от общностите местно развитие за периода 2014 – 2020 г. да бъдат финансирани само от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони.

2.2. Групи/сектори заинтересовани лица, участвали в разработване на стратегията:

В процеса на подготовката на Стратегията за ВОМР бяха идентифицирани следните основни групи заинтересовани страни – представители на икономическия сектор от територията на МИГ; общините Костинброд и Своге (включително всички жители на територията на МИГ); неправителствени организации, читалища и църковни настоятелства от територията на МИГ и представителите на социалните групи в риск.

В рамките на проекта за подготвителна помощ по подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ бяха проведени **18 събития** (информационни кампании, срещи, конференции, работни срещи за консултиране разработването на СВОМР, публични обсъждания, обучения), в които се включиха общо **507 участници**. В обществените обсъждания взеха участие **98 души**. В публичните събития взеха участие **438 човека** представители на **15 групи** идентифицирани заинтересовани страни, което е **71.43 %** от всички **21 групи** идентифицирани заинтересовани страни. Групите заинтересовани лица включени в процеса по разработване на стратегията за ВОМР на МИГ „Костинброд - Своге“ са:

Сектор	Заинтересована група	Заинтересовани от:
Публичен сектор	Общинските администрации на общините Костинброд и Своге	Формирането на ясни и точни политики за подобряване качеството на живота в общините Костинброд и Своге, чрез осъществяване на мерки в областта на инфраструктурното развитие, опазването на околната среда, насърчаване на предприемачеството и бизнеса в алтернативни форми и дейности, развитие на туризма и ефективно използване на местната идентичност.
	Общинските съвети на общините Костинброд и Своге	
	Кметове и кметски наместници на селата от общините Костинброд и Своге	
	Държавни институции, структури на местно ниво	От проведените разговори с представителите на тези териториални структури беше идентифициран интерес от реализация на СВОМР в сферата на изпълнение на политиките за развитие на селските райони, инфраструктурата, развитие на местния пазар на труда и

		социална интеграция.
Стопански сектор	Земеделски производители от сектор растениевъдство и от сектор животновъдство	Най-активно заинтересовани, в качеството им на потенциални бенефициенти по мерките от ПРСР на СВОМР в сферата на устойчивото развитие на земеделските и горски стопанства, преработката и маркетинга на селскостопански продукти.
	Юридически лица – микро, малки и средни предприятия развиващи дейност на територията на МИГ „Костинброд - Своге”	Най-активно заинтересовани, в качеството им на потенциални бенефициенти по мерките за развитие на земеделието, преработвателната и хранително-вкусовата промишленост, модернизация на предприятията и развитието на неземеделски дейности от СВОМР.
	Фирми от туристическия бранш- хотелиерство, ресторантьорство, др. услуги за туристи	Заинтересовани от разнообразяване на икономиката на територията чрез стимулиране на туризма и разнообразяване и създаване на нови местни туристически продукти.
Нестопански сектор	Читалища	Заинтересовани от инициативи за допълнително въздействие върху развитието на местната общност в посока околна среда, образование, съхранение на местната идентичност, културно-историческо и природно наследство, развитие на туризъм, спортни и културни дейности.
	Неправителствени организации	
	Туристически дружества	
	Самодейци	
	Спортни клубове	
Граждански сектор	Местни лидери, физически лица	Активно заинтересовани от повишаване конкурентноспособността на икономиката, повишаване на инвестициите и съхранението на местната идентичност и наследство, в качеството им на потенциални бенефициенти по СВОМР и ползватели на ползите, резултат от изпълнението на мерките по документа.
	Представители на уязвими групи: пенсионери; младежи до 29 г.; хора в неравностойно положение; майки с деца; малцинствени групи и др. живеещи на територията на МИГ „Костинброд – Своге”	Активно заинтересовани от повишаване качеството на живот, като ползватели на ползите, резултат от изпълнението на мерките по документа.

	Физически лица от местната общност	Населението от територията на общините Костинброд и Своге ще бъде ползвател на резултатите от изпълнение на проектите по СВОМР. Същевременно ще се възползва и от допълнително създадените работни места. В тази връзка гражданите взеха активно участие в информационните срещи и консултациите за определяне визията за развитие на територията на МИГ.
--	------------------------------------	---

3. Описание на ситуацията в района към момента на кандидатстване:

(не повече от 10 страници)

3.1. Анализ на нуждите и потенциала за развитие на територията:

АНАЛИЗ НА НУЖДИТЕ НА ТЕРИТОРИЯТА НА МИГ „КОСТИНБРОД – СВОГЕ“:

Икономика: Ключов фактор за развитие на икономиката на анализираната територия е непосредствената близост до София. Благоприятното транспортно географско положение (наличието на 3 трансевропейски транспортни коридора) поставя територията в изгодна позиция от гледна точка на бързия и ефективен достъп до нея.

Икономиката е насочена предимно към хранително-вкусовата промишленост, която е и традиционен отрасъл. Развито е и селското стопанство, за което са налице благоприятни природо-климатични условия и дългогодишни традиции. Освен това, на територията на община Костинброд функционират научни институти в сферата на селското стопанство, което е предпоставка за внедряване на иновации. Равнището на безработица е по-ниско от средното за страната. Най-много са заетите в преработващата промишленост и търговията.

Структурата на общинската икономика е представена преди всичко от микро фирми, които функционират предимно в сферата на търговията. Под границата от 4% са регистрираните дружества с малък и среден мащаб, като основната им част е съсредоточена в рамките на градовете. Част от местната продукция се изнася за чуждестранни пазари, но възможностите за износ биха могли да бъдат по-добре оползотворени.

Инвестиционната активност се изразява предимно в закупуване на имоти от чуждестранни фирми. За реализиране на инвестиционните инициативи, на територията е необходимо да има налице адекватна довеждаща инфраструктура, която да осигурява на инвеститорите необходимите условия за ефективно и екологосъобразно функциониране.

Пряко свързана с икономическото развитие е научно-изследователската и развойната дейност, която се развива в община Костинброд. Разходите за научно-изследователската и развойната дейност през последните години са единствено в държавния сектор, като се наблюдава постепенното им намаляване.

Територията се отличава с добре развита икономика, насочена към преработващата промишленост. За да се запазят тези показатели и за да се постигне устойчивост на развитието ѝ е важно да се обърне внимание на качеството на работната сила, екологосъобразността на производството, използването на местни суровини за продукцията, модернизация и използване на иновативни технологии, плановост на икономическото развитие, която да осигурява

целесъобразно разположение на мощностите и насоченост на развитието, както и осигуряване на суровинна база за хранително-вкусовата промишленост.

Селско стопанство: По данни на МЗХ от 30.09.2013 г. земеделските земи на територията на МИГ са 469 312 дка.¹ Използваната земеделска площ е малко над половината на обработваемата. Наблюдава се значителна разпокъсаност на стопанствата, създаваща пречка пред интензификация на земеделието, увеличаване на добавена стойност на продукцията и постигане на синергичен ефект. Основни проблеми са недостатъчната земеделска техника за обработване и прибиране на реколтата и ниските цени на продукцията. За подобряване, развитие и повишаване на конкурентоспособността им са необходими мерки за повишаване възможностите за инвестиции, свързани с модернизиране на земеделските стопанства, създаване на нови такива и развитие на биопроизводство.

59,37% от площта на община Своге е заета от горски територии. Лесоустройството се базира на дългогодишна практика, но все още се концентрира изключително върху използването на дървесните ресурси, като липсва многофункционално управление на горите. Освен дърводобива стопанско значение има вторичното използване на горите за събиране на билки, гъби и горски плодове, развитие на ловния туризъм и екотуризма. Основните проблеми в сектора са свързани с незаконните сечи и опазването на горите от пожари.

Друг важен фактор, който е предпоставка за развитието на модерно и иновативно земеделие, което да произвежда екологична продукция с висока добавена стойност, това са наличните научни институти на територията на общината. Преди 1990 година на територията на община Костинброд съществуват 7 научноизследователски селскостопански института. Към момента функционира два, които се занимават с животновъдни науки и защита на растенията.

Техническа инфраструктура: През територията на МИГ преминават важни транспортни артерии, енергийни и телекомуникационни системи. Като цяло републиканската пътна мрежа е в относително лошо състояние, нуждае се от ремонт и рехабилитация. Тежките условия, пресечния терен и наличието на свлачищни процеси водят до проблеми в пътната инфраструктура. По отношение на ВиК инфраструктурата територията също изпитва затруднения. Водопроводната мрежа е стара и амортизирана, което води до повишена загуба на вода. Канализационните системи и системите за пречистване на вода на места липсват или с нуждаят от сериозни инвестиции.

Човешки ресурси: Застаряващото население в комбинация с намаляване броя на хората в работоспособна възраст заради миграцията им към столицата и чужбина води до сериозни икономически и социални последици за територията. Повишаването на квалификацията и ключовите компетентности на икономически активните лица, участници на трудовия пазар, както и насърчаване на заетостта сред уязвимите групи, ще отговори на нуждите на бизнеса от квалифицирана работна ръка, както и ще повлияе на повишаване на доходите на населението и намаляване на безработицата.

Образование, здравеопазване, социални услуги: Сред основните проблеми на образователния сектор са намаляващия брой ученици в общините от обхвата на МИГ и остарелия сграден фонд. Осъвременяването на материално-техническата база и въвеждането на нови информационни технологии в обучението са основните потребности на сектора.

Здравните услуги на територията на МИГ са недостатъчни и неравномерно разпределени.

¹ МЗХ, Общинска служба по земеделие и гори гр. Костинброд и Своге.

Ограничен брой звена за спешна медицинска помощ покриват големи територии, в т.ч. отдалечени и труднодостъпни места с предимно възрастно население. Материално техническата база като цяло е в недобро състояние, необходими са средства за ремонти, реконструкция и закупуване на медицинско оборудване и апаратура.

Достъпът до социални услуги се е подобрил в резултат на предоставена помощ от европейските фондове. Сред предлагани услуги са: домашен социален патронаж, център за работа с деца на улицата, клубове на пенсионера, личен асистент, частен дом за стари хора и хоспис. Проблемите в сферата са породени от задълбочаващото се застаряване на населението, безработицата и бедността. Тези негативни фактори са причина за увеличаване на рисковите групи население на територията и водят до повишаване на нуждите им.

Туризм: Територията на двете общини се различава в тази сфера. Община Своге е атрактивна туристическа дестинация с забележителности, емблематични за региона. На територията на община Костинброд по данни на НСИ за 2012 г. не са налице средства за подслон и леглова база. Това е пречка за развитие на туризма в общината. Като туристически ресурс може да се определят богатството и разнообразието от културно-исторически забележителности, запазената природа и природни забележителности, както и близостта до столицата. Съществуващата инфраструктура се нуждае от нови леглови възможности и инвестиции, активна реклама, развитие на общи туристически маршрути, както и инвестиции в еко и селски туризъм.

Култура: Обликът на културния живот се определя от културно-историческото наследство, наличието на културни институции, читалища, музеи, библиотеки и др., както и от дейността на самодейни състави и групи. Основни културни институции на територията на МИГ „Костинброд – Своге” са читалищата – общо 26 на брой, които са опората на културния живот в малките населени места. Необходими са средства за тяхното осъвременяване, поддръжка и реконструкция на сградния фонд и разнообразяване на дейността им.

Спорт: Спортната материално-техническа база в училищата и детските градини се поддържа в сравнително добро състояние, с помощта на изпълнени проекти в тази сфера. Липсата на модерна спортна база извън тях, както и концентрацията на съществуващата в общинските центрове като цяло затруднява развитието на спортната дейност на територията на МИГ. Основните потребности в тази сфера са свързани осигуряване на възможности за масов спорт - изграждане на нови и модернизиране на съществуващи спортни обекти.

ПОТЕНЦИАЛ ЗА РАЗВИТИЕ НА ТЕРИТОРИЯТА НА МИГ „КОСТИНБРОД – СВОГЕ”:

Човешки потенциал: Установеното добро образователно равнище на местните жители и сравнително балансираната полово структура и преобладаващия дял на населението в трудоспособна възраст, дават възможности за постигане на добро икономическо развитие чрез прилагането на пакет от мерки за задържане на населението в населените места, ограничаване на обезлюдяването и повишаване на заетостта. Потенциалът за развитие на територията включва още: създаване на по-добри възможности за реализация на лицата от маргинализираните и малцинствени общности и тяхното интегриране. Усилията следва да бъдат насочени и към повишаване качеството на живот, продължаващо възстановяване и модернизация на спортните бази и откриване на нови спортни обекти, и изграждане на нови социални, културни центрове. Подобряване материално-техническата база на образователните институции и интегриране на маргинализираните групи в системата на образованието.

Икономически потенциал: Ключов фактор за развитие на територията на МИГ е

непосредствената ѝ близост до София, която в комбинация със сравнително ниските цени на земята е предпоставка за привличане на инвестиции, вкл. и чуждестранни. Близостта до големия консуматорски пазар на столицата е двигател за развитие на икономиката на двете общини. Благоприятното транспортно географско положение (наличие на 3 трансевропейски транспортни коридора) също поставя територията в благоприятна позиция и оказва влияние върху стабилността на икономиката, качеството и условията на живот. На територията на МИГ функционират също научни институти в сферата на селското стопанство, което благоприятства внедряването на иновации. Съществуват и отлични предпоставки за обвързване на селското стопанство с преработвателната промишленост с цел оползотворяване на местните суровини и повишаване на добавената стойност на произведената продукция. Развитието на селското стопанство се предопределя от благоприятните природо-климатични условия и опита и традициите на местното население. Има добри възможности за развитие на растениевъдството, а мерите и пасищата в полупланинската част на територията са условие за развитие на животновъдството. Близостта до столицата, удобните транспортни коридори и наличието на различни преработвателни предприятия осигуряват близък и достъпен пазар за незабавна реализация на продукцията.

Територията разполага с голям потенциал за добиване на енергия чрез използване на водните ресурси. Въпреки това този потенциал в двете общини не е добре застъпен и не са предвидени стъпки за неговото използване.

Инфраструктурен потенциал: Разположението на територията, дължината и качеството на пътната мрежа са сред основните предимства на МИГ. През района преминават важни транспортни артерии (международни пътни и жп коридори), енергийни и телекомуникационни системи, които са предимство за двете общини. През територията на МИГ преминава трасето на магистрален далекопровод, всички населени места са електрифицирани. В община Костинброд има развита газопреносна система, което е предимство за развитие на територията. Съществува и потенциал за развитие на алтернативни енергийни източници.

Туристически потенциал: Голямото биоразнообразие следва да бъде приоритетно съхранено и използвано за привличане на туристи и развитие на съпътстващи дейности, които носят висока добавена стойност за територията. Ареала притежава разнообразно и богато културно-историческо наследство. Първите свидетелства за живот в региона датират от дълбока древност. Важна част от облика на територията са и множеството храмове, манастири и исторически забележителности, които са добра предпоставка за развитие на различни форми на туризъм. Необходимо е да се изготвят проекти за консервация и адаптация на обектите и интегрирането им в обща мрежа. Наличието на съхранена природа и голям брой природни дадености дават огромно предимство на МИГ по отношение на развитието на туризма и създават предпоставка за превръщане на територията в привлекателен район за отдих и забавление.

3.2. Идентифицирани групи от заинтересовани лица на територията на МИГ:

Заинтересованите страни, свързани с разработването и изпълнението на СВOMP на МИГ „Костинброд – Своге“ са идентифицирани на основния принцип и разбирането, че: 1. МИГ е структурирана в 4 сектора – публичен, стопански, нестопански и граждански; 2. Пряко въздействие върху подготовката на Стратегията оказват потенциалните бенефициенти по заложените в нея мерки от публичен, стопански и нестопански сектор; 3. Непряко въздействие

оказват потенциалните бенефициенти и ползватели на резултатите от прилагането ѝ; 4. „Заинтересована страна” е група лица с общ интерес и възможности, включително потенциални получатели на финансова помощ и ползватели на резултатите от изпълнението на Стратегията.

Чрез извършен анализ на заинтересованите страни са идентифицирани следните категории и групи:

- **Публични сектор:** общинските администрации, общински съвети, кметове и кметски наместници на селата от общините Костинброд и Своге; държавни институции и структури на местно ниво – Заинтересовани лица по отношение на социално и икономическо развитие на територията, подпомагане на бизнеса и на социалния сектор чрез предоставяне на по-качествени услуги, подобряване на инфраструктурата; повишаване на образователната интеграция. Потенциален бенефициент на мерки 7.2, 7.5, 7.6 и 8.1 от ПРСР на СВОМР.
- **Стопански сектор:** земеделски производители от сектор растениевъдство и животновъдство; юридически лица – микро, малки и средни предприятия на територията на МИГ – Заинтересовани лица по мерки 4.1, 4.2, 6.4.1 и 8.1 от ПРСР на СВОМР.
- **Нестопански сектор:** читалища; неправителствени организации; сдружения в сферата на образованието; сдружения в сферата на културата и спорта; туристически дружества - заинтересовани лица (като бенефициент и партньор) по мерки от ПРСР на СВОМР; църковни настоятелства – потенциални бенефициенти по мярка 7.6 от ПРСР на СВОМР.
- **Граждански сектор:** представители на уязвими групи, хора в неравностойно положение, малцинствени групи; физически лица от местната общност – заинтересовани лица и потенциални бенефициенти на мерки от ПРСР на СВОМР и ползватели на ползите – резултат от изпълнението на мерките на Стратегията.

3.3. Анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите:

Разглеждането на вътрешната и външната среда, заобикаляща МИГ „Костинброд – Своге“, е важна част от процеса на стратегическо планиране. SWOT анализът, като инструмент за мениджмънт и формулиране на стратегия, ни помогна при идентифициране на Силните страни, Слабите страни, Възможностите и Заплахите (фактори, причини) на МИГ и на тази основа бе формулирана стратегическата визия за развитие на местното партньорство:

Силни страни	Слаби страни
<ul style="list-style-type: none"> • Благоприятно географско положение, близост на територията до столицата. Наличие на добри и лесни транспортни и комуникационни връзки с нея. • Увеличаване на населението поради механичен прираст (заселвания) на територията. • Относително ниска безработица (сред най-ниските стойности в областта). • Добре развита многосекторна и стабилна икономика, която има голям потенциал и възможности за развитие. 	<ul style="list-style-type: none"> • Отрицателни стойности на естествения прираст на населението, намаляване на демографския потенциал, нарушена възрастова структура. • Недостатъчна уедреност на земеделските земи. • Икономиката и доходите на населението в голяма степен са зависими от микрофирми от сектора на търговията и услугите. • Амортизирана ВиК инфраструктура, липса на адекватно пречистване на отпадъчните води.

<ul style="list-style-type: none"> • Налични работещи предприятия в сектора на преработващата промишленост. • Благоприятни природо-географски условия за развитие на селското стопанство. • Наличие на значителен горски фонд. • Подходящи природни условия за развитието на горското стопанство и пасищното животновъдство. • Развита промишленост и търговия. • На територията се намират специализирани учебни заведения от образователната инфраструктура. • Сравнително добро състояние на образователната инфраструктура по отношение на материално – техническата база. • Добре развита социална инфраструктура и разнообразни социални услуги. • Съхранени културни традиции и институции. • Наличие на природни и антропогенни забележителности. • Наличие на газоснабдяване. • Добро състояние на околната среда. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ограничени водни ресурси и недостиг на водоизточници. • Остарял сграден фонд в някои от училищата и детските градини, особено по отношение състоянието на инженерната инфраструктура. • Намален брой на учениците и децата, породен от влошената възрастова структура. • Затруднен достъп до здравеопазване, поради недостатъчно развита и неравномерно разположена здравна инфраструктура. • Липса на модерна спортна база и концентрацията на съществуващата в общинските центрове • Необходимост от рехабилитация на пътната инфраструктура.
Възможности	Заплахи
<ul style="list-style-type: none"> • Възможност за внедряване на нови технологии в селското стопанство и за развитие на устойчиво земеделие, поради наличието на Научно изследователски центрове на територията на МИГ. • Възможностите за развитие на различни видове туризъм - екотуризъм, поклоннически, планинско катерене и предлагане на интегриран туристически продукт. • Разширяване на производството в съществуващите предприятия от преработващата промишленост – по-нататъшно обвързване между земеделски и преработвателни фирми. • Развитие и финансиране на специфични дейности в зоните от европейската екологичната мрежа НАТУРА 2000. • Създаване и развитие на нови МСП с нови за региона производства и услуги, вкл. в неземеделски дейности. • Повишаване качеството на техническата и социалната инфраструктура. 	<ul style="list-style-type: none"> • Продължаващо влияние на икономическата и финансова криза и по-нататъшно намаляване на инвестициите и/или затваряне или фалити на предприятия. • Продължаващо застаряване на населението и миграционните потоци към столицата се отразяват неблагоприятно най-вече върху работната сила и възпроизводствения потенциал на общината. • Обезлюдяване на населените места. • Опасност от затваряне на училища в по-малките населени места. • Намаляване на трудоспособното и икономически активното население. • Недостатъчни средства за реализация на инфраструктурни проекти. • Увеличаване на замърсяването на околната среда. • Недостиг от финансови ресурси за рехабилитация на пътната, водопреносната и канализационната инфраструктура.
3.4. Потребности на уязвимите и малцинствени групи, при наличие на такива:	

Главна потребност на всички уязвими групи е преодоляване на социалната изолация и социалното им включване в местните общности и живот, което ще доведе до повишаване качеството им на живот. В същото време е налице и потребност от социални услуги във физически, икономически и организационен аспект. Потребностите са от прилагането на индивидуален подход с отчитане на специфичните нужди и личностни характеристики. В процеса на разработване на Стратегията за ВОМР, общността определи като приоритетни следните уязвими и малцинствени групи и необходимите специфични мерки за задоволяване на техните потребности, към които да се насочи вниманието:

1) Възрастни хора над 65 години, възрастни с увреждания и такива в риск (над 9000 души): делът на тези лица е нормално висок с оглед протичащите демографски процеси и структурата на икономиката на територията на МИГ „Костинброд – Своге”. Ниското равнище на пенсиите на възрастните хора ги поставя в невъзможност да покриват своите разходи. Не е малък делът и на самотно живеещи стари хора. В този смисъл съществува потребност от допълнителна материална подкрепа на тази категория, която ще се търси през органите на местно самоуправление и неправителствени организации, които биха могли да оказват социална подкрепа за ежедневните грижи в дома, осигуряване на социални контакти, компенсиране на изолираността от социални и здравни услуги в малките населени места, разрешаване въпроса с достъпността на архитектурната среда. **2) Хора с увреждания в трудоспособна възраст и деца с увреждания (прибл. 3400 души):** това е другата уязвима група на територията на МИГ „Костинброд – Своге”. Техните потребности (в зависимост от степента на увреждане) са свързани с осигуряване на достъп до здравни, социални и образователни услуги, заетост и достъпна архитектурна среда. **3) Продължително безработни лица,** които са обезсърчени са третата уязвима група на територията на МИГ. Обичайно това са лица с ниска степен или без образование и без квалификация, постоянно отхвърляни от пазара на труда, което е довело до тяхното обезсърчаване и намаляване или отказ от активно търсене на работа. Потребностите им се свеждат до провеждане на мотивационни обучения, възможности за преквалификация и усвояване на нови професии и занаяти, вкл. и за производство на стоки и услуги, привлекателни и атрактивни за туристите и могат да допринесат за повишаване на заетостта и доходите. **4) Представители на малцинствени етнически общности (по данни на НСИ 3% от населението на МИГ „Костинброд – Своге” се е самоопредило като роми):** потребност от подобряване на профилактичните здравни дейности, обхващане и задържане на децата в училище, както и инициативи за повишаване на заетостта сред тях.

4. Цели на стратегията:

(не повече от 10 страници)

4.1. Цели на стратегията и приоритети за развитие на територията:

Визията, целите и приоритетите за развитие на МИГ „Костинброд – Своге” са дефинирани в съответствие с приоритетите на стратегическите насоки на Европейската общност, Националния стратегически план за развитие на селските райони на България за периода 2014-2020, социално-икономическият анализ на територията и на базата на мненията и предложенията на заинтересованите страни, според които бъдещето трябва да бъде насочено към:

- Насърчаване развитието на земеделието чрез модернизиране на земеделските стопанства и създаване на нови;

- Развитие на горското стопанство и опазване на горските ресурси;
- Развитие на алтернативни на земеделието дейности, включително туризъм;
- Повишаване качеството на средата за живот чрез инвестиции в инфраструктура, опазване на културно-историческото и природното наследство;
- Създаване на заетост;
- Ефективно използване на местния потенциал за растеж – природни дадености, човешки ресурси, култура, традиции и идентичност.

Планираните по Стратегията за ВОМР мерки трябва да допринасят за преодоляване на идентифицираните проблеми, нужди и слаби страни в развитието на общините Костинброд и Своге, отчитайки формираните политики на национално, регионално и местно ниво, включително политиките по десегрегация и деинституционализация. В тази връзка е формулирана следната **Мисия на Стратегията за ВОМР на МИГ „Костинброд – Своге“**:

МИГ „Костинброд – Своге” – динамично развиващ се селски район, използващ ефективно местните ресурси, с устойчив, конкурентоспособен и осигуряващ заетост бизнес, висок стандарт и качество на живот за хората.

На базата на оценката от извършения анализ на социално-икономическото състояние на територията на МИГ „Костинброд – Своге”, анализа на силните и слабите страни, възможностите и заплахите, направените изводи за тенденциите на развитие и на наличния потенциал на ареала, **Общата стратегическа цел**, която си поставя Стратегията е:

Устойчиво и балансирано развитие на МИГ „Костинброд – Своге” чрез насърчаване на конкурентоспособни земеделие, горско стопанство и неземеделски дейности, повишаване качеството на средата за живот и жизнения стандарт на населението.

Постигането на мисията и общата цел на Стратегията за ВОМР на МИГ „Костинброд – Своге” ще се осъществи чрез формулираните 3 приоритета и определените към тях конкретни мерки:

Приоритет 1: Конкурентоспособно и устойчиво развитие на земеделските и горските стопанства, преработката и маркетинга на селскостопански продукти на територията на МИГ „Костинброд – Своге”

Приоритет 1 е насочен към развитие на местната икономика. В общините Костинброд и Своге е идентифициран капацитет и сериозен интерес от страна на потенциалните бенефициенти към Стратегията както в областта на селското стопанство – развитие на растениевъдството, животновъдството, биологичните производства и преработването на селскостопанска продукция, така и за развитие на горското стопанство. Приоритетът включва реализацията на 3 специфични

цели и 3 мерки, с финансиране от ЕЗФРСР чрез ПРСР 2014 – 2020 г.

**Приоритет 2: Разнообразяване икономиката на МИГ „Костинброд – Своге”
чрез развитие на неземеделски дейности**

Приоритет 2 е свързан с разнообразяване на местната икономика с развитието на туризма и неземеделски производства и услуги. Общините Костинброд и Своге имат отлични дадености и потенциал за развитие на туризма, както и заявен интерес в подготвителната фаза за разгръщане на неземеделски дейности. Приоритетът включва реализацията на 2 специфични цели и 1 мярка, с финансиране от ЕЗФРСР чрез ПРСР 2014 – 2020 г.

**Приоритет 3: Повишаване качеството на средата на живот чрез инвестиции в
обновяване на малка по мащаби инфраструктура, съхранение на местната
идентичност, културно-историческото и природното наследство**

Приоритет 3 е отправен към модернизирането и обновяването на общинската инфраструктура - техническа, образователна, социална, културна, туристическа и др., което се очаква да окаже положително въздействие върху повишаване на привлекателността на общините Костинброд и Своге за привличане на нови бизнес инициативи и инвестиции и върху подобряване качеството на живот на населението. Инвестициите в публичната инфраструктура са от особена важност за обновяване на населените места, най-вече извън общинските центрове, където обикновено инфраструктурата е остаряла и амортизирана, а финансовите възможности за нейното подобряване са най-малки. Именно лошата инфраструктура в селата е една от причините за тяхното обезлюдяване. Приоритетът предвижда и реализацията на дейности за оползотворяване потенциала за развитие на туризма и създаването на иновативни туристически практики на територията на МИГ, въвличащи културно-историческото и природното наследство, и установените традиции. Приоритетът включва изпълнението на 2 специфични цели и 3 мерки с финансиране от ЕЗФРСР чрез ПРСР 2014 – 2020 г.

4.2. Специфични цели:

Приоритетите, описани в т.4.1 ще бъдат реализирани чрез изпълнението на следните специфични цели, в рамките на които са разработени конкретните мерки от Стратегията за ВОМР:

Приоритет 1: Конкурентоспособно и устойчиво развитие на земеделските и горските стопанства, преработката и маркетинга на селскостопански продукти на територията на МИГ „Костинброд – Своге”

- **Специфична цел 1.1: Повишаване конкурентоспособността на земеделието чрез инвестиции в модернизиране на земеделските стопанства на територията на МИГ**

„Костинброд – Своге”: Специфичната цел е насочена към устойчиво развитие на земеделието в общините Костинброд и Своге, където има потенциал за изграждане и обновяване на съществуващи конкурентоспособни стопанства. Общият стратегически подход е насочен към повишаване на продуктивността и конкурентоспособността на земеделието чрез насърчаване модернизацията на стопанствата, въвеждане на нови технологии, видове и методи на производство, био производство, прилагане на енергоспестяващи мерки и др. Целта ще се реализира посредством 1 мярка за подкрепа (мярка 4.1) и инвестиции в земеделски стопанства, предвидени за финансиране от ПРСР 2014 – 2020 г.

- **Специфична цел 1.2: Насърчаване на инвестициите в преработка и маркетинг на селскостопанските продукти на територията на МИГ „Костинброд – Своге”:** Специфичната цел е свързана с подкрепа за преработката, предлагането на пазара и/или развитието на селскостопански продукти на територията на МИГ „Костинброд – Своге”. Ще се реализира посредством 1 мярка за подкрепа (мярка 4.2) и инвестиции в модернизиране на физическите активи на предприятията и земеделските производители преработващи земеделски продукти с цел производство на нови и качествени продукти, включително такива свързани с къси вериги на доставка. Мярката е предвидена за финансиране от ПРСР 2014 – 2020 г.
- **Специфична цел 1.3: Увеличаване територията на горите в МИГ „Костинброд – Своге”:** Тази цел ще бъде постигната чрез залесяване на нови площи с местни видове, пригодни и устойчиви на климатичните условия в региона и ще допринесе за защитата на горския фонд от ерозия, природни бедствия, вредители, болести и пожари. Философията на специфичната цел е свързана с адаптиране на горския фонд към промените в климата, опазване на биоразнообразието и компонентите на околната среда и модернизиране на противопожарните съоръжения. Целта ще се реализира посредством 1 мярка за подкрепа (мярка 8.1) и инвестиции в залесяване и създаване на горски масиви, предвидена за финансиране от ПРСР 2014 – 2020 г.

Приоритет 2: Разнообразяване икономиката на МИГ „Костинброд – Своге”
чрез развитие на неземеделски дейности

- **Специфична цел 2.1: Стимулиране развитието на туризма и създаването на местен туристически продукт:** Специфичната цел е насочена към увеличаване конкурентоспособността икономиките на общините Костинброд и Своге чрез насърчаване развитието на туризма и създаване на възможности за заетост в туристическата сфера. Приоритетните области на интервенция тук са различните видове алтернативен туризъм, съответстващ на местния потенциал - познавателен, винен, ловен и риболовен, селски, етно туризъм, фото туризъм, колоездене, езда и др. Целта ще се реализира посредством 1 мярка за подкрепа (мярка 6.4.1), предвидена за финансиране от ПРСР 2014 – 2020 г.
- **Специфична цел 2.2: Насърчаване на предприемачеството в развитието на неземеделски дейности на територията на МИГ „Костинброд – Своге”:** Специфичната цел е насочена към увеличаване конкурентоспособността икономиките на общините Костинброд и Своге чрез насърчаване развитието на неземеделски дейности и създаване на

възможности за заетост в тази сфера. Приоритетните области на интервенция тук са развитието на местни занаяти и характерни производства (зеленчукопроизводство, винопроизводство, мед), които продължават местните традиции и изграждат местната идентичност чрез интегрирането им в туристическите продукти и услуги. Целта ще се реализира посредством 1 мярка за подкрепа (мярка 6.4.1), предвидена за финансиране от ПРСР 2014 – 2020 г.

Приоритет 3: Повишаване качеството на средата на живот чрез инвестиции в обновяване на малка по мащаби инфраструктура, съхранение на местната идентичност, културно-историческото и природното наследство

- **Специфична цел 3.1: Развитие на територията на МИГ „Костинброд - Своге” чрез обновяване на всички видове малка по мащаби инфраструктура:** Помощта по тази цел ще се насочи към подобряване на средата на живот на територията на МИГ „Костинброд – Своге” и в частност на малките населени места. Акцентът е поставен върху благоустрояване на селата, обновяване на пътната инфраструктура, изграждане или реконструкция на ВиК мрежи, изграждане или ремонтване на сграден фонд на обекти от социалната, образователната и културната инфраструктура, на паркове, осигуряване достъпа до услуги на гражданите и др. МИГ „Костинброд – Своге” отчита нуждата от подкрепата на по-малки проекти в сферата на образованието, социалните грижи, науката и културата за задоволяване потребностите на населението. Целта ще се реализира посредством 1 мярка за подкрепа (мярка 7.2), предвидена за финансиране от ПРСР 2014 – 2020 г.
- **Специфична цел 3.2: Укрепване и съхранение на местната идентичност чрез популяризиране на културно-историческото и природното наследство на територията на МИГ „Костинброд - Своге”:** Подкрепата за постигане на тази цел ще бъде осъществена чрез инвестиции в развитието на туризма на територията на МИГ, чрез създаване на инфраструктура, осигуряваща достъп до природни и културно-исторически обекти, както и интервенции за тяхното съхраняване, опазване, популяризиране с цел да бъдат по-привлекателни за посетителите. Помощта ще бъде свързана и със запазване на духовната и културна идентичност и традиции чрез проучвания и инвестиции в поддържане, възстановяване и подобряване на културното и природното наследство на населените места от МИГ, в ландшафт и обекти с висока природна стойност, включително съответните социално-икономически аспекти, в действия за повишаване на информираността по екологични въпроси. Целта ще се реализира посредством 2 мерки за подкрепа (мярка 7.5 и мярка 7.6), предвидена за финансиране от ПРСР 2014 – 2020 г.

4.3. Връзка между стратегията за ВОМР с характеристиките на конкретната територия, разработени въз основа на местните потребности и потенциал, в съответствие с политиките на национално, регионално и местно ниво, включително и с политиките по десегрегация и деинституционализация:

Връзка между стратегията за ВОМР с характеристиките на територията на МИГ „Костинброд - Своге“

Връзка с природно – ресурсния потенциал: Като цяло територията на МИГ „Костинброд – Своге“ притежава важно предимство от географска гледна точка – голяма близост до столицата София и наличието на три транспортни коридора. Тези дадености влияят както положително, така и отрицателно върху развитието на общността. Близостта на София увеличава възможността на трудова миграция на населението на територията и „обезкрвява“ общините Костинброд и Своге от жители в трудоспособна възраст като създава рискове за пазара на труда. От друга страна обаче близостта до столицата създава предпоставки за „изнасяне на бизнеса“ в общини като Костинброд и Своге, в които условията за фирмите (заплащане, безработица) са по-изгодни за предприемачите. Всичко това, съчетано с благоприятните природно-ресурсни дадености като климат, води, почвена покривка, релеф, наличието на защитени зони, разнообразието във флората и фауната, и ориентираните политики на ЕС към управление и свързване на екологичните, ландшафтни и културни ценности на регионите, са предпоставки за реализиране на местния потенциал за развитие, съхранение и представяне на местното наследство. В този смисъл пространственото и социално-икономическото развитие на територията следва да бъде ориентирано към културното наследство. Представянето на културното наследство като дейност, интегрирана в селищната структура, придава ново значение и го представя като ресурс за социално-икономическо развитие. Анализът на ресурсите, свързани с изградеността на материално-техническа база, наличието на разнообразни природни и антропогенни ресурси, традиции, културно и историческо наследство, дават основание тези дадености да се приемат като ценен потенциал и основа за развитие на маркетингова политика за популяризиране на територията на МИГ „Костинброд - Своге“.

Връзка с човешкия капитал: Развитието на населението на територията на МИГ „Костинброд - Своге“ в демографски аспект е повлияно от икономическата и социална ситуация. Демографската структура на населението е подчинена на установилите се през последните години общи тенденции за страната – намаляване на броя на населението, застаряване, ниска раждаемост, намаляване броя на сключените бракове, отрицателен естествен прираст и засилени миграционни процеси. Ключов момент за решаване на демографските проблеми на територията е осигуряване на достъп до качествено образование, което може да бъде постигнато, чрез интервенции на Стратегията за ВОМР в модернизацията на образователните системи и прилагане на ИКТ в образователния процес. За да се преодолеят негативните демографски процеси усилията е необходимо да бъдат насочени към: повишаване на професионалната квалификация и образование на гражданите с ниска степен на образование; допълнителна професионална квалификация и образование на младежите, отпаднали от училище или с основно и по-ниско образование; подкрепа на родителите в случаите на трайна безработица чрез допълнителна професионална квалификация и включване в програми за заетост, при липса на други възможности за заетост; мотивиране на детето и семейството за включване и задържане в образователната система; осигуряване на равен достъп до качествено образование за децата и младите хора и гарантиране на бъдеща конкурентоспособност на пазара на труда.

Връзка със социалните дейности: Стратегията за ВОМР ще допринася активно за изпълнението на целите на Стратегията на ЕС за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и за постигането на икономическо, социално и териториално сближаване „Европа 2020“ за трудова заетост, борбата с бедността и социалното изключване. Осигуряването на по-висока и по-качествена заетост на територията на МИГ „Костинброд - Своге“ може да бъде постигнато, чрез

прилагане на мерки в две направления: създаване на условия за разгръщане на свободна стопанска инициатива, вкл. в нови за ареала дейности и разкриване на нови устойчиви работни места. Стратегията за БОМР ще се опита да подпомогне разрешаването на предизвикателствата пред пазара на труда в две посоки: 1) Стимулиране развитието на земеделието, хранително-вкусовата промишленост, туризма и други неземеделски дейности чрез финансиране на проекти в тази сфера и разкриване на нови работни места. 2) Подобряване качеството на техническата инфраструктура и достъпност, даващи възможност за безпрепятствено движение на работната сила в рамките на МИГ. По отношение на социалните дейности и услуги, Стратегията за БОМР ще се стреми към създаване на условия за независим и достоен живот за възрастните хора и хората с увреждания, чрез подобряване на достъпа до социални услуги и тяхното качество, разширяване на мрежата на тези услуги, подпомагане на деинституционализацията, както и насърчаване на взаимодействието между здравните и социалните услуги.

Връзка с културата: Основните носители и пазители на културата на територията на МИГ са читалищата, съхранили и развивали културните традиции от поколение на поколение. Читалищата са важни институции в селските райони като доставчици на образователни и културни услуги за населението. Повечето от тях се нуждаят от ремонт на сградите, подмяна на оборудването и усъвършенстване на предлаганите услуги. Неотложна е необходимостта от обновяване на културната база и изграждане на нови съоръжения.

Връзка със спорта: Условията и възможностите за организирано или самостоятелно спортуване и практикуване от всички слоеве на населението следва да се подобрят. За тази цел усилията на местните общности и местните власти са насочени към решаване на следните приоритетни задачи: модернизирание и поддържане на спортните обекти, съоръжения, детски площадки и зони за отдих; и ефективно управление и модернизирание на наличната спортна база и изграждане на нови спортни обекти и съоръжения.

Връзка с иновациите и предприемачеството и конкурентоспособността на промишлеността: Специфичните природни дадености и благоприятното географско положение на територията на МИГ „Костинброд - Своге” определят и структурата на нейната икономика. Водещи отрасли са преработващата промишленост, хранително-вкусовата промишленост, различни подотрасли на леката промишленост и високотехнологични предприятия, селското стопанство и услугите. Тенденцията за развитие на конкурентоспособността в определени отрасли на промишлеността на територията на МИГ, е продиктувана от възможностите на територията и наличните ресурси, както и взаимодействието между отделните сектори.

Връзка със земеделието: Това е отрасъл, който до голяма степен би спомогнал за повишаване конкурентоспособността на местната икономика. Наличните ресурси за развитие на земеделието са достатъчни за осигуряване на доходи и допълнителна заетост. Развитието на територията на МИГ „Костинброд - Своге” следва да се обвърже с алтернативна заетост, която да е свързана с налагането на екологично чисто земеделие. Прилагане модел на устойчиво развитие и щадене на природата е необходимо да се реализира чрез използване на комплексен механизъм на субсидиране и помощ от европейски и местни програми. На основата на специализация и коопериране възникват възможности за свързване на взаимно изгодни производства в обединения – клъстери. По отношение на цялата територия на МИГ „Костинброд - Своге”, това може да се изрази в развитие на базата на екологично чисто земеделие, което да си взаимодейства с предприятия от хранително-вкусовата промишленост и с животновъдни ферми.

Така на практика около голямо промишлено предприятие ще гравитират по-малки стопански единици. Нещо повече, ареала разполага с научни институти в сферата на селското стопанство, което е предпоставка за внедряване на иновации в земеделието.

Връзка с туризма: Анализът на туристическите ресурси и изградеността на материално-техническа база на територията на МИГ „Костинброд - Своге” показват, че в района съществуват добри възможности за развитието на туризъм. Разнообразното културно-историческо наследство, първите свидетелства за живот в региона (два антични паметника – късно-римската Резиденция Скретиска на Константин Велики и Пътна станция Скретиска, както и ранно-византийското селище Кратискара в м. Градището), богатото материално наследство (сгради, исторически находки и др.), множеството храмове, манастири и археологични обекти са все предпоставки за развитие на туризма (религиозен, исторически и приключенски туризъм) и привличане на социално-икономическа активност в района.

Връзка с инфраструктурата: Общините в обхвата на МИГ са хомогенни в инфраструктурно отношение, както като наличие на системи и съоръжения, така и като ниво на тяхното състояние. Предизвикателство пред общините Костинброд и Своге е поддържането на общинската пътна мрежа в състояние, гарантиращо свободното движение на хора, стоки и услуги. По отношение на ВиК инфраструктурата територията изпитва затруднения както голяма част от общините в Софийска област. Водопроводната мрежата е със средна възраст 60 години, амортизирана е, което води до повишени загуби на вода. Канализационните системи и системите за пречистване на водата или напълно липсват или се нуждаят от сериозни инвестиции. Вкички населени места от целевата територия са електроснабдени. По време на обсъжданията на Стратегията за ВОМР се направи извода, че поради малкия си финансов ресурс не може да се финансират мащабни инфраструктурни проекти, а усилията ще бъдат насочени към подобряване на малка по мащаби инфраструктура. Макар и ограничени инвестициите ще подпомогнат целите на националните и общинските планове за осигуряване на качествена среда за живот.

Съответствие с политиките на национално, регионално и местно ниво:

Стратегията за ВОМР на МИГ „Костинброд - Своге“ е съобразена с основния ръководен документ на европейско равнище - Стратегията „Европа 2020”, формулираща приоритетните цели за интелигентен растеж (изграждане на икономика, основаваща се на знания и иновации); устойчив растеж (насърчаване на по-екологична и по-конкурентноспособна икономика с по-ефективно използване на ресурсите) и приобщаващ растеж (насърчаване на икономика с високи нива на заетост, която да създава условия за социално и териториално сближаване). Стратегия за ВОМР е и в съответствие на определените в Споразумението за партньорство на Република България за периода 2014-2020 г. цели за насърчаване на социалното приобщаване и намаляване на бедността; фокусиране върху иновациите чрез насърчаване на въвеждането им в практиката; насърчаване на устойчивата и качествена заетост и подкрепа за мобилността на работната сила; повишаване на конкурентоспособността на местните икономики и възможности за създаване на местен бизнес, включително чрез диверсификация, алтернативни дейности; подобряване качеството на образование и повишаване квалификацията на населението.

Стратегията за ВОМР ще работи и за постигането на Визията на **Национална стратегия за регионално развитие (НСРР) за периода 2012 – 2022 г.** „Българските райони – привлекателни за живеене, ефективно използващи своя потенциал за постигане на устойчив растеж, създаване на нови работни места, бизнес и туризъм, със съхранено природно и културно наследство“ и **ще**

допринесе за постигане на четирите ѝ стратегически цели за: икономическо сближаване в европейски, национален и вътрешнорегионален план чрез развитие на собствения потенциал на районите и опазване на околната среда; социално сближаване и намаляване на регионалните диспропорции в социалната сфера чрез създаване на условия за развитие и реализация на човешкия капитал; териториално сближаване и балансирано териториално развитие чрез укрепване качеството на средата в населените места.

Стратегията на приоритетните области на **Регионалния план за развитие на Югозападен район за периода 2014 – 2020 г. за постигане на** устойчив икономически растеж; балансирано и устойчиво регионално развитие и укрепване на връзките между градските центрове и селските райони; икономическо, социално и териториално сближаване с останалите региони в ЕС. В Стратегията за ВОМР са застъпени следните приоритети: **Приоритет I.** Повишаване конкурентоспособността на регионалната икономика чрез Специфична цел I.4: Оползотворяване на местния туристически потенциал, Специфична цел I.5: Развитие на конкурентоспособен аграрен сектор и жизнени селски райони; **Приоритет II.** Развитие на техническата инфраструктура чрез Специфична цел II.1: Подобряване на регионалната и местна транспортна инфраструктура и Специфична цел II.2: Подобряване на водоснабдителната и канализационната инфраструктура; **Приоритет III.** Опазване и подобряване на състоянието на околната среда чрез Специфична цел III.4: Устойчиво управление и стопанисване на горите; **Приоритет IV.** Повишаване конкурентоспособността на човешките ресурси и подобряване качествата на урбанизираната среда чрез Специфична цел IV.1: Повишаване конкурентоспособността на човешките ресурси и Специфична цел IV.3: Селските райони – за да ги има. Стратегията за ВОМР на МИГ „Костинброд - Своге“ ще допринесе за постигане на всички описани цели, приоритети и специфични цели.

Документа е в пълно съответствие с **Областната стратегия за развитие на област София 2014-2020 г., която** поставя за цел постигането на устойчиво интегрирано и вътрешно балансирано териториално развитие на Софийска област. Стратегията за ВОМР на МИГ „Костинброд - Своге“ ще допринесе за постигането на следните стратегически цели на ниво област: **Стратегическа цел 1:** Икономическо развитие и **Приоритет 1:** Развитие на приоритетни сектори, **Приоритет 2:** Насърчаване на инвестиционната активност и **Приоритет 3:** Подобряване на енергийната ефективност и рационално използване на енергийните ресурси; **Стратегическа цел 3:** Опазване на околната среда и действия по изменението на климата, **Приоритет 3:** Устойчиво управление на горите, опазване и поддържане на защитените територии и биоразнообразието, смекчаване на последствията от промените в климата.

Тясната връзка между поставените цели на Стратегията и целите на ОПР на общините Костинброд и Своге ще се осъществи посредством изпълнението на заложените дейности в Стратегията, които подпомагат реализацията на съответните ОПР. Стратегията е в пълно съответствие с Общинския план за развитие на община Костинброд за периода 2014 – 2020 г. и допринася за постигането на: **Стратегическа цел 1:** Развитие на динамична и конкурентоспособна икономика, **Стратегическа цел 2:** Инфраструктурно обезпечаване на общината, съчетано с опазване на околната среда и **Стратегическа цел 3:** Социално развитие. Стратегията за ВОМР е синхронизирана и с Общинския план за развитие на община Своге за периода 2014 – 2020 г., като дава своя принос за достигане на визията за развитие, формулирана в: **СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 1:** Интензифициране на социално-икономическото развитие на

общината, **СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 2:** Повишаване качеството на средата за живот, бизнес и рекреация, **СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 3:** Подобряване интегрираността на общинската територия, чрез балансирано пространствено развитие и адекватно инфраструктурно осигуряване и **СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 4:** Подобряване качеството на човешките ресурси и устойчиво повишаване на административният капацитет в услуга на гражданите и бизнеса.

4.4. Описание на иновативните характеристики на стратегията:

Иновативните характеристики на Стратегията за ВОМР на МИГ „Костинброд – Своге“ са в посока възможности за създаване на нови за територията продукти, услуги, използване на природните ресурси, културно-историческото наследство, методи и/или начин за решаване на местните проблеми и слабости, критерии за оценка на проектите:

1.Заложените в Стратегията мерки имат за цел извършването на инвестиции, които са интегрирано свързани помежду си и водят до подобрене на цялостната екологична и социално-икономическа картина на територията: Изпълнението на Стратегията е обвързано с висока добавена стойност, която ще бъде от полза за положителното развитие на територията на МИГ. За първи път в общините Костинброд и Своге се разработва високо интегриран подход на взаимодействие, базиран на силните и слаби страни, потенциала и заплахите, при който всяка една интервенция и проект допринасят пряко или косвено от една страна за останалите проекти и интервенции, а от друга страна – за цялостното развитие на територията на МИГ. Цялата взаимообвързана интервенционна логика се основава на възможностите на силните страни за оказване на положително влияние върху слабите и проблемни места в развитието на територията. При оценка на потенциала и възможностите за развитие на територията са преценени възможните заплахи и тяхното влияние е минимизирано. В Стратегията за ВОМР на МИГ „Костинброд – Своге“ е направена уникална за територията структура от цели, мерки, дейности и критерии, която позволява комбинирането на различни по вид и същност интервенции, които да допринесат за получаването на общ интегриран продукт. По този начин Стратегията представлява новаторски интегриран комплекс от проекти, съчетаващ намеси в различни сфери с характерна специфика и целящ максимален ефект с наличните лимитирани средства.

2.Чрез Стратегията за ВОМР на МИГ „Костинброд – Своге“ се предвижда иновативен подход за решаване на съществените за територията и населението проблеми с липсата на големи водоизточници, запрашаването на въздуха и ерозията на почвата: Предвижда се поставяне на началото на дългосрочното решаване на цитираните проблеми чрез инвестиции във възстановяване на горските масиви на територията. Насочването на финансови ресурси към създаване на нови горски насаждения ще доведе не само до развитие на горското стопанство на територията на МИГ, но косвено ще окаже положителен ефект върху други сфери от живота на населението. Иновативността на подхода се състои в това, че ограниченият финансов ресурс по Стратегията за ВОМР ще бъде използван за достигане на няколко цели едновременно и за постигане на кумулативен ефект за територията и населението на МИГ.

3.Качествено нов подход е предприет спрямо проектите, които ще се подкрепят по мерките на Стратегията: Всички предвидени дейности, независимо от вида и бенефициентите, които ще ги изпълняват, са тясно свързани помежду си и взаимно се допълват. Така например при предоставяне на финансов ресурс чрез Стратегията за ВОМР за даден проект, ще се търси

обвързаност на инвестицията, ще се насърчава постигане на резултати за по-голям кръг ползватели (не само за бенефициента на финансовата помощ). При финансирането на проект за преработвателно предприятие, например, ще се дава приоритет когато бенефициентът използва местни доставчици на суровини и развива местните пазари. В допълнение, проектите на частни бенефициенти ще са обвързани с участие, активизиране и подпомагане на бизнеса и на други хора от територията. Така например подкрепата за дейности за преработка (подмярка 4.2) или предлагане на туристически услуги, свързани с консумация на храни и напитки (подмярка 6.4.1) е обвързана с изискване предлаганите продукти да са произведени на територията на МИГ. От своя страна доставката на тези продукти може да се осъществява и от производители от територията, които не са преки бенефициенти към Стратегията. Също така инвестициите по подмерки 7.5 и 7.6 ще подкрепят икономическите субекти, занимаващи се с туризъм, част от които и кандидати по подмярка 6.4.1. По този начин, освен за прекия бенефициент по проекта, ще има икономически ефект и за редица производители на различни селскостопански продукти от територията. По такъв начин се цели значително увеличаване на добавената стойност на средствата, които ще бъдат инвестирани с изпълнението на Стратегията за ВОМР за периода 2014 – 2020 г. Този новаторски подход е разработен от МИГ „Костинброд – Своге“ въз основа на опита от прилагане на политики за местно развитие след множество обсъждания с местното население.

4. Чрез Стратегията за ВОМР на МИГ „Костинброд – Своге“ за пръв път на целевата територия ще бъде оказана целенасочена подкрепа за реализацията на произвежданите местни селскостопански продукти: Това ще бъде извършено чрез подпомагането на създаване на пазари за местни производители, подкрепа на късите вериги и предоставяне на местни продукти в туристическите обекти на територията, които са подкрепени по Стратегията за ВОМР. С изпълнението на Стратегията ще се подкрепи и създаването на нов/нови продукт/продукти за територията – местна марка продукти, гарантираща произход от територията на МИГ „Костинброд – Своге“.

При избора на проекти по мерки 4.1 и 4.2 от Стратегията са заложили критерии за иновативност, с което се цели подкрепа за новаторски подходи за модернизация на производството и преработката на селскостопански продукти, въвеждане на нови технологии и съоръжения, както и предлагането на пазара на нови продукти и услуги. Иновативност ще се търси и по отношение на проектите по мерки, извън селското стопанство, най-вече свързани с развитие на туризма и културното наследство на територията. Целта е да се постигне разнообразие на произвежданите и предлаганите продукти и услуги на територията на МИГ и по този начин да бъдат привлечени по-голям брой потребители.

4.5. Йерархията на целите - включително цели за крайните продукти или резултатите:

Йерархия на целите:

МИСИЯ: МИГ „Костинброд – Своге“ – динамично развиващ се всеки район, използващ ефективно местните ресурси, с устойчив, конкурентноспособен и осигуряващ заетост бизнес, и висок стандарт и качество на живот за хората

ОБЩА СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ: Устойчиво и балансирано развитие на МИГ „Костинброд – Своге“ чрез насърчване на конкурентноспособни земеделски, горско стопанство и земеделски дейности, повишаване качеството на средата за живот и жизнените стандарти на населението

Приоритет 1: Конкурентноспособно и устойчиво развитие на земеделските и горските стопанства, преработката и маркетинга на селскостопанските продукти на територията на МИГ „Костинброд – Своге“

Приоритет 2: Разнообразяване икономската на МИГ „Костинброд – Своге“ чрез развитие на земеделски дейности

Приоритет 3: Повишаване качеството на средата за живот чрез инвестиции и обикноване на малка по мащаби инфраструктура, съхранение на местната идентичност, културно-историческото и природното наследство

Специфична цел 1.1: Повишаване конкурентноспособността на земеделското чрез инвестиции и модернизирване на земеделските стопанства на територията на МИГ „Костинброд – Своге“

Мярка 4.1

Специфична цел 1.2: Насърчаване на известността в преработка и маркетинга на селскостопанските продукти на територията на МИГ „Костинброд – Своге“

Мярка 4.2

Специфична цел 1.3: Увеличаване територията на горите в МИГ „Костинброд – Своге“

Мярка 8.1

Специфична цел 2.1: Стимулиране развитието на туризма и създаването на местен туристически продукт

Мярка 6.4.1

Специфична цел 2.2: Насърчване на предприемачеството в развитието на земеделски дейности на територията на МИГ „Костинброд – Своге“

Специфична цел 3.1: Развитие на територията на МИГ „Костинброд – Своге“ чрез обикноване на всички видове малка по мащаби инфраструктура

Мярка 7.2

Специфична цел 3.2: Укрепване и съхранение на местната идентичност чрез популяризиране на културно-историческото и природното наследство на територията на МИГ „Костинброд – Своге“

Мярка 7.5

Мярка 7.6

5. Описание на мерките:

(не повече от 4 страници за всяка мярка)

Мерки и дейности за всеки един от фондовете поотделно:

Общи условия на Стратегията за ВОМР на МИГ „Костинброд - Своге“

Същността на Стратегията за ВОМР са мерките, разработени в изпълнение на дефинираните по-горе приоритети и специфични цели за развитие на територията на МИГ „Костинброд - Своге“, в рамките на които се създава възможност да бъдат реализирани проектни предложения от бенефициенти в обхванатите общини – Костинброд и Своге. Мерките, включени в настоящата Стратегия, са насочени към оползотворяване потенциала на обхванатата територия и преодоляване на идентифицираните проблеми и нужди на местната общност. В документа са включени мерки, които отговарят на целите и черпят финансиране от **Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г. (ПРСР)**. По своята същност Стратегията за ВОМР на МИГ „Костинброд – Своге“ е **еднофондова**, основана на интереса на заинтересованите страни, изразен по време на проведените срещи и резултатите от направеното проучване, съгласно което ПРСР 2014 – 2020 г. е най-желана от допустимите бенефициенти и с най-голям потенциал за реализация. Подробна информация за резултатите от проведените проучвания и съответствието на настоящата Стратегия с потребностите и желанията на заинтересованите страни е **включена в документа „Проучване и анализ за установяване на групите заинтересовани страни и потребностите и нагласите на населението за разработване и изпълнение на СВОМР на Сдружение „МИГ Костинброд – Своге““** (виж приложеният документ).

Всички избрани мерки в Стратегията ще допринесат за разгръщане на потенциала на територията на МИГ и за подобряване конкурентоспособността на местната икономика, давайки своя принос по този начин за изпълнението на местните политики за развитие, дефинирани в общинските планове на Костинброд и Своге и Стратегията за развитие на област София за периода до 2020 г. Включените в Стратегията за ВОМР мерки отговарят на условията и изискванията към бенефициентите и проектите на финансиращата програма, включително на Регламент (ЕС) № 1305/2013, както и с изискванията на Наредба № 22 от 14.12.2015 г. и условията на ПРСР 2014 – 2020 г.

Общите условия към мерките, включени в Стратегията за ВОМР, с които следва да се съобразят всички кандидати по отношение на допустимостта на своята организация и проектната си идея, без значение по коя мярка кандидатстват са:

- **Териториален обхват на мерките:** Дейностите по проектите, финансирани в рамките на мерките от Стратегията за ВОМР, могат да се осъществяват единствено и само на територията на действие на МИГ „Костинброд - Своге“, а именно: територията на общините Костинброд и Своге, описани в т.1.1 от настоящия документ. Освен това, кандидатът следва да има постоянен адрес – за физическите лица, и седалище и адрес на управление – за еднолични търговци, юридическите лица и НПО само на територията на действие на МИГ.
- **Период на действие на Стратегията за ВОМР:** Стратегията за ВОМР се разработва за период до 31 декември 2020 г., т.е. срокът за сключване на договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на проекти по мерките, включени в Стратегията, е 31 декември 2020 г. Крайният срок за изпълнение на дейностите по проектите към СВОМР е до 30 юни 2023 г. Крайният срок за извършване на текущи разходи и популяризиране на Стратегията за ВОМР от страна на екипа на МИГ е 30 септември 2023 г. (по под-мярка 19.4 на ПРСР 2014 – 2020 г.).
- **Обхват на мерките и ограничения:** Съгласно приложимата нормативна уредба, в Стратегията за ВОМР на МИГ „Костинброд - Своге“ са включени мерки, които са избрани от

ПРСР 2014 - 2020 г. Мерките в Стратегията са разработени при спазване на установената липса на припокриване и координация по всички програми, финансирани със средства на ЕС. В тази връзка не са включени мерки, финансирани от ЕЗФРСР, предвиждащи фиксирани плащания, и мерки, свързани със схеми за плащания на площ, както и мерки, финансирани от ЕЗФРСР, предвиждащи инвестиции в инфраструктура за здравеопазване.

- **Видове плащания по проектите:** Финансовата помощ по проектите в рамките на мерките от Стратегията за ВОМР се изплаща **след извършване на дейностите по съответния проект**. Допустими са авансови и междинни плащания, като условията за тяхната допустимост и размерът на плащанията ще бъдат определени в поканите за прием на заявления по всяка мярка.
- **Възлагане на дейности по проектите:** Получател на финансова помощ по проект към мерките от Стратегията за ВОМР, който е възложител по смисъла на Закона за обществените поръчки (ЗОП), възлага изпълнението на дейности по проекта при спазване на съответната процедура. За получатели на финансова помощ, които не са възложители по смисъла на ЗОП, се прилагат определени условия, посочени в Наредба № 22 от 14.12.2015 г., както и ПМС №161/2016 г. за координация между УО при изпълнение на ВОМР, които ще бъдат подробно описани в насоките за кандидатстване по всяка мярка от Стратегията.
- **Процедура за подбор на проекти към Стратегията за ВОМР:** За всяка една мярка от настоящата Стратегия за ВОМР ще бъде разработена недискриминационна и прозрачна процедура, и обективни критерии за подбор на проекти, в съответствие с изискванията на Наредба № 22 от 14.12.2015 г. и условията на ПРСР 2014-2020 г., която следва да бъде одобрена от Управляващия орган на ПРСР. Всяка година УС на МИГ ще одобрява и публикува на интернет страницата ѝ индикативен график за приемите по съответните мерки от Стратегията за ВОМР за следващата календарна година, както и покана за прием на заявления по съответната мярка, която ще съдържа най-малко: наименование на мярката от Стратегията за ВОМР; програма, предоставяща финансирането; допустими кандидати; допустимите дейности; период за прием и място за подаване на проекти; бюджет на приема; минимален и максимален размер на финансовата помощ, предоставяна за проект; критерии за избор на проекти и тяхната тежест; лице за контакт и място за достъп до подробна информация; други специфични условия и изисквания, приложими за съответната мярка. **Подаването на проектни предложения, както и процесът по оценка от МИГ „Костинброд - Своге“ се провежда в ИСУН.** Проектните предложения ще се оценяват на базата на критерии за оценка и избор на проекти, на следните два етапа: **1) Проверка за административно съответствие и допустимост** - Проекти, които не отговарят на всички критерии за административно съответствие и допустимост, не се допускат до по-нататъшно оценяване. Проверката за административно съответствие и допустимост включва още: проверка за липса на двойно финансиране; проверка за наличие на изкуствено създадени условия²; проверка за минимални помощи; посещение на място за заявления, включващи разходи за строително-монтажни работи и за създаване на трайни насаждения (когато е приложимо). **2) Техническата оценка** въз основа на критериите, определени за всяка мярка от Стратегията за ВОМР на МИГ „Костинброд - Своге“. (от Комисия за избор на проекти). Всички подробни условия за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ ще бъдат

² "Изкуствено създадени условия" е всяко установено условие по смисъла на чл. 60 от Регламент (ЕС) № 1306/2013.

определени поканите за прием на заявления по всяка мярка от настоящата Стратегия за ВОМР.

- **Други условия:** Всички условия, приложими към мерките от настоящата Стратегия за ВОМР, са описани в: Наредба № 22 от 14.12.2015 г.; други документи, издадени от УО на ПРСР, Министерски съвет и други органи, които регламентират прилагането на подхода ВОМР. **При промяна в изискванията на някой от горе-посочените документи следва да се променят и условията, приложими към съответната мярка от Стратегията за ВОМР на МИГ „Костинброд - Своге“.** Специфичните изисквания за допустимост на кандидатите, дейностите, конкретните разходи, необходими документи за кандидатстване и други условия по всяка мярка ще бъдат подробно представени, допълнително детайлизирани и могат да бъдат изменени, в случай че е необходимо³, в поканите за прием на заявления по всяка мярка от настоящата Стратегия за ВОМР.

Общи условия по мерките от Стратегията за ВОМР на МИГ „Костинброд - Своге“, финансирани от ПРСР 2014 – 2020 (ЕЗФРСР):

*ПРСР
2014 -
2020 г.
(ЕЗФРСР)*

Основания за включване на мерките: В Стратегията за ВОМР са включени **7 мерки от ПРСР**, насочени към развитие на земеделския сектор, разнообразяване към неземеделски дейности, осигуряване на по-добри условия за живот чрез обновяване на дребномащабна инфраструктура в обхванатите общини на територията на МИГ. Мерките са включени на базата на заявения интерес по време на проучването сред потенциални бенефициенти и проведените срещи и обсъждания със заинтересованите страни, където земеделски производители и представители на местния бизнес изразиха желанието за включване както на земеделски, така и на неземеделски мерки в Стратегията, като потенциалът за реализацията им е висок, обоснован от високия брой земеделски стопанства и микропредприятия на територията на общините Костинброд и Своге.

По време на проведените срещи и проучвания със заинтересованите страни се уточни, че на територията на МИГ „Костинброд - Своге“ 90% от земеделски стопанства попадат под дефиницията за малко стопанство, приета от ПРСР през периода 2014-2020, а именно: Малки стопанства са тези, които имат икономически размер, измерен в стандартен производствен обем от 2 000 до 7 999 евро, размер на използваната земеделска площ – 10 ха и са регистрация като земеделски производител. По данни на официалната статистика и Агrostатистиката на МЗХГ, средната площ на земеделските стопанства в общините Костинброд и Своге е 13.6 дка. Упражнява се предимно смесен тип производство, основан на семейния бизнес модел, без ясна визия за продажба на продукцията и липса на пазари.

По-голямата част от анкетираните лица имат СПО на стопанството под 8 000 евро и размер на обработваемата площ под 10 ха. Поради тази причина за мерки 4.1, 4.2 и 6.4.1 от Стратегията за ВОМР, посочени по-долу, за **минимален обем на стопанството на кандидатите е определена стойност от под 8 000 евро, измерена**

³ В случай че приложимата нормативна база и Указанията на УО на ПРСР, финансираща СВОМР, на основата на които ще се изготвят условията за кандидатстване, се променят в процеса на реализация на Стратегията.

в СПО, съгласно определянията на ПРСР по Тематичната подпрограма за развитие на малки стопанства – съответно минимум 6 000 евро СПО за кандидати по мерки 4.1 и 4.2 и минимум 2 000 евро СПО за кандидати по мярка 6.4.1 от Стратегията за ВОМР, като се дава предимство на малките стопанства с потенциал за развитие чрез критериите за оценка на проектите и по-голям интензитет на финансовата помощ. Подходът, насочен към стимулиране на малки стопанства, но с необходимия капацитет и потенциал за изпълнение на проекти, е приет от заинтересованите страни.

Принципи за финансиране на проектите: Водещи принципи при финансиране на проектите по планираните мерки ще бъдат: Ефективност и ефикасност на инвестициите; финансиране, основано на нуждите; релевантност; координация, допълняемост и синергия; принцип на устойчиво развитие; принцип на равните възможности; избягване на двойно финансиране; недопустимост на дейности.

Допустими разходи по мерките: Допустими разходи за финансиране от ЕЗФРСР са: **1) Инвестиционни разходи по чл. 45 от Регламент (ЕС) № 1305/2013:** а) изграждането, придобиването, включително отпускането на лизинг, или подобренията на недвижимо имущество; б) закупуването или вземането на лизинг на нови машини и оборудване, до пазарната цена на актива; в) общи разходи, свързани с разносните по букви а) и б), например хонорари на архитекти, инженери и консултанти, хонорари, свързани с консултации относно екологичната и икономическата устойчивост, включително проучвания за техническа осъществимост. Проучванията за техническа осъществимост продължават да бъдат разход, който отговаря на условията, дори когато на база на техните резултати не се правят разходи по букви а) и б); г) нематериални инвестиции: придобиването или развитието на компютърен софтуер и придобиването на патенти, лицензи, авторски права, търговски марки; д) разходите по изготвяне на планове за управление на горите или еквивалентни на тях инструменти. **2) Определени в ПМС № 189 от 2016 г.** за определяне на национални правила за допустимост на разходите по програмите, съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове, за програмен период 2014 - 2020 г. (обн., ДВ, бр. 61 от 2016 г.). Разходи по т. 1 и 2 за изпълнение на проекти, финансирани от ЕЗФРСР се възстановяват до 31 декември 2023 г.

Недопустими разходи по мерките: Не са допустими за финансиране от ЕЗФРСР по мерки на стратегията за ВОМР следните разходи: **1) Определени като недопустими в ПМС № 189:** а) за лихви по дългове; б) за закупуването на незастроени и застроени земи на стойност над 10 на сто от общите допустими разходи за съответната операция; в) за данък върху добавената стойност освен невъзстановимия; г) за обикновена подмяна и поддръжка; д) за лихви и комисиони, печалба на лизинговата компания, разходи по лихви за рефинансиране, оперативни и застрахователни разходи по лизингов договор; е) за лизинг освен финансов лизинг,

при който получателят на помощта става собственик на съответния актив не по-късно от датата на подаване на заявка за междинно или окончателно плащане за същия актив; **ж)** за режимни разходи; **з)** за застраховки; **и)** за закупуване на оборудване втора употреба; **й)** извършени преди 1 януари 2014 г.; **к)** за принос в натура; **л)** за инвестиции в селското стопанство – закупуване на права за производство и плащане, закупуване на животни, закупуване на едногодишни растения и тяхното засаждане; **м)** за инвестиция, за която е установено, че ще оказва отрицателно въздействие върху околната среда; **н)** извършени преди подаването на заявлението за предоставяне на финансова помощ, независимо дали всички свързани плащания са извършени, с изключение на разходите за предпроектни проучвания, такси, възнаграждение на архитекти, инженери и консултантски услуги, извършени след 1 януари 2014 г.; **о)** за строително-монтажни работи и за създаване на трайни насаждения, извършени преди посещение на място от МИГ; **п)** надвишаващи определените по реда на чл. 41 от ПМС № 189 референтните разходи; **р)** определени в мерките от ПРСР 2014 - 2020 г., извън посочените в т. а) - о). **2) За инвестиция или дейност, получила финансиране от друг ЕСИФ. 3) За придобиването на товарни автомобили за сухопътен транспорт съгласно чл. 3, т. 2 и 3 от Регламент 1407 /2013** на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis (ОВ, L 352/1 от 24 декември 2013 г.).

Демаркация: По отношение на недопускане на двойно финансиране с други програми, финансирани от ЕСИФ е следвана на демаркация и допълняемост на ПРСР с тези програми.

Приложим режим на минимални/държавни помощи: За мярка от Стратегията за ВОМР, включена в ПРСР 2014 – 2020 г., се прилагат условията за държавна помощ за съответната мярка в ПРСР 2014 – 2020 г. При изпълнение на проект, финансиран от ЕЗФРСР, включващ само нестопански дейности и изпълняван от лице, регистрирано по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел или по Закона за народните читалища, не се прилагат чл.107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Общи изисквания към бенефициентите:

- Получателят на финансова помощ трябва да има постоянен адрес – за физическите лица, и седалище и адрес на управление – за еднолични търговци и юридическите лица, на територията на действие на МИГ „Костинброд – Своге“ и да осъществява дейностите по проекта на територията на действие на МИГ.
- За мерки 4.1, 4.2, 6.4.1 и 8.6 кандидатите следва да представят бизнес план, доказващ подобряване на дейността на земеделското стопанство чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности подробно описани в документа.
- Не са допустими за подпомагане текущи разходи. Разходите са допустими само ако са извършени след подаване на заявлението за подпомагане, с изключение на

общите разходи.

- Всички проекти, представени по мярка 7.2 следва да са придружени с анализ на икономическите и социалните ползи (вкл. анализ разходи и ползи).
- При промяна в установените условия за прилагане на даден инвестиционен приоритет в ПРСР, то тези променени условия автоматично се прилагат и за мерките в Стратегията за ВОМР на МИГ „Костинброд – Своге“.

Оценка на проектни предложения:

Проектните предложения се оценяват по Методология за техническа и финансова оценка на проектно предложение по процедура за подбор на проекти от МИГ „Костинброд – Своге“ за прилагане на мерки от ПРСР 2014 – 2020 г. в СВОМР.

Период за реализиране на Стратегията и продължителност на проектите:

Периодът за прилагане на СВОМР на МИГ „Костинброд - Своге” и мерките, финансирани от ЕЗФРСР чрез ПРСР 2014 – 2020 г. е до 2023 г., а продължителността на проектите е не повече от 2 години или 24 месеца за всеки отделен проект.

Мерки по ПРСР 2014 – 2020 г.: В Стратегията за ВОМР на МИГ „Костинброд – Своге“ са включени следните мерки от ПРСР 2014 – 2020 г.:

Код и име на мярката:

4.1 Инвестиции в земеделски стопанства

Съответствие на мярката с приоритетите на ПРСР 2014 – 2020 г.:

Мярката отговаря на подмярка 4.1. „Подкрепа за инвестиции в земеделски стопанства” от ПРСР 2014-2020 г., като, съгласно чл.15, ал.3 от Наредба № 22 от 14.12.2015 г., за мярката на определени някои условия, различни от ПРСР, но отговарящи на условията на Регламент (ЕС) № 1305/2013.

Описание на целите на мярката:

Да се повиши конкурентоспособността на земеделието на територията на МИГ „Костинброд – Своге“ чрез реструктуриране и развитие на наличните материали мощности в стопанствата, насърчаване въвеждането на нови технологии в производството и модернизация на физическия капитал, опазване на компонентите на околната среда, спазване стандартите на Европейския съюз /ЕС/ и подобряване на условията в земеделските стопанства, и насърчаване на сътрудничеството между земеделските стопани.

Обхват на мярката:

Географски обхват: Територията на действие на МИГ „Костинброд - Своге“.

Обхват на подпомагане: Подпомагане на инвестиции в материални и нематериални активи, имащи отношение към подобряване на производствената дейност на земеделските стопанства. Инвестициите трябва да са свързани с производството на селскостопански продукти, съгласно Списък на допустимите

непреработени земеделски продукти включени в Приложение № I по член 38 от Договора за функциониране на Европейския съюз или памук, с изключение на тютюн, риба и аквакултури.

Допустими типове бенефициенти:

1) Земеделски производители (физически и юридически лица): **1.1)** Кандидатите за подпомагане следва да са регистрирани земеделски производители в съответствие със Закона за подпомагане на земеделските производители и Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските производители; **1.2)** Минимален стандартен производствен обем на стопанството под 8 000 евро; **1.3)** Кандидатите за подпомагане юридически лица трябва да са регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите и следва да докажат приход от земеделска дейност и/или приход от услуги директно свързани със земеделска дейност и/или преработка на земеделска продукция и/или участие и подпомагане по схемата за единно плащане на площ. Изискването не се прилага за кандидати създадени до 1 година преди кандидатстването за проекти с инвестиции в секторите „Животновъдство”, „Плодове и зеленчуци” и „Производство на етерично – маслени и медицински култури”. **2) Групи/ Организации на производители:** **2.1)** Кандидатите трябва да са признати като група/организация на производители, в съответствие с националното и/или европейското законодателство за организации на производители и/или одобрени за финансова помощ по мярка 9 „Учредяване на групи и организации на производители” от ПРСР 2014 - 2020 г.; **2.2)** Инвестициите следва да са свързани с основата земеделска дейност на членовете на организацията, която е основна и за организацията. Кандидатите за финансова помощ трябва да отговарят на изискванията към бенефициентите, описани в Общите условия по мерките от Стратегията за ВОМР на МИГ „Коснитброд - Своге“, финансирани от ПРСР 2014 – 2020 (ЕЗФРСР).

Допустими дейности за реализиране на мярката:

1) Инвестиции в материални и нематериални активи в новосъздадени и съществуващи земеделските стопанства на за покриване нуждите на същите, съобразени с техният капацитет. Подкрепата ще бъде насочена към инвестиции, свързани с: **1.1)** Инвестиции за модернизация и механизация пряко свързана с намаляване на производствените разходи и повишаване производителността на труда; **1.2)** Инвестиции за постигане съответствие с нововъведени стандарти на Общността приложими за съответните стопанства; **1.3)** Инвестиции пряко свързани с подобряване на енергийната ефективност на стопанствата; **1.4)** Инвестиции за съхранение на земеделската продукция с цел запазване качеството на продукцията; **1.5)** Инвестиции в машини и съоръжения за опазване на околната среда, включително за съхранение на оборска тор; **1.6)** Инвестиции в недвижима собственост свързана с дейността на земеделските стопанства; **1.7)** Инвестиции за създаване и/или презасаждане на трайни насаждения, десертни лозя, медоносни дървесни видове за производство на мед и бързо растящи храсти и дървесни видове за производство на биоенергия; **1.8)** Инвестиции за

	<p>производство на енергия от възобновяеми енергийни източници за нуждите на земеделските стопанства.</p> <p>Бюджет на мярката:</p> <p>Общият бюджет на мярката е 393 374.50 лв.</p> <p>Финансови параметри на проектите:</p> <p>Размер на финансовата помощ: Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ по проект не може да надхвърля 100 000 лв. Разликата между пълния размер на допустимите за финансово подпомагане разходи и размера на финансовата помощ се осигурява от кандидата, като участието на кандидата може да бъде само в парична форма.</p> <p>Минимален размер на общите допустими разходи за проект - 10 000.00 лв.</p> <p>Максимален размер на общите допустими разходи за проект - 100 000.00 лв.</p> <p>Интензитет на финансовата помощ:</p> <p>Финансовата помощ е в размер на 50% от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи, като същата може да се увеличава на база общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи в следните случаи: 1) За проекти представени от млади земеделски стопани⁴ финансовата помощ се увеличава с 10 %; 2) За проекти, които се изпълняват в обхвата на необлагодетелствани райони⁵, като най-малко 75% от посочената в бизнес плана земя или площ се намира в необлагодетелстван район помощта се увеличава с 10 %. Максималният размер на финансовата помощ за проект, отговарящ и на двете условия не може да бъде повече от 70% от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи.</p> <p>Допустими разходи по мярката:</p> <p>1) Инвестиции в материални активи: 1.1) Закупуване/придобиване, строителство или обновяване на сгради и друга недвижима собственост, използвана за земеделското производство в стопанство, включително такава използвани за опазване на околната среда. 1.2) Закупуване и/или инсталиране на нови машини, съоръжения и оборудване, необходими за подобряване на земеделския производствен процес, включително свързани с опазване на околната среда, съхранение и подготовка за продажба на земеделска продукция от стопанството, получаване на топлинна и/или електро- енергия, необходими за земеделските дейности в стопанството, подобряване на енергийната ефективност.</p>
--	---

⁴ Млади земеделски стопани са лица, които към момента на подаване на заявлението за подпомагане са на възраст между 18 и не повече от 40 години и притежават съответни професионални умения и компетентности и се установяват за пръв път като ръководител на земеделско стопанство или вече са се установили през петте години преди подаване на заявлението за подпомагане. Когато кандидати за подпомагане са юридически лица, за да се считат за млади земеделски стопани, те следва да отговарят на изискванията по чл. 2 от Делегиран регламент № 807/2014 на Комисията от 11 март 2014 г. за допълнение на някои разпоредби на Регламент (ЕС) на Европейския парламент и на Съвета.

⁵ Необлагодетелствен район се определя съгласно Наредбата за определяне на критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват, приета с ПМС № 30 от 2008 г. (обн., ДВ, бр. 20 от 2008 г.; изм., бр. 53 от 2011 г.).

1.3) Създаване и/или презасаждане на трайни насаждения, вкл. трайни насаждения от десертни лозя, медоносни дървесни видове (за производство на мед) и други бързо растящи храсти и дървесни видове, използвани за производство на био-енергия. **1.4)** Инвестиции за постигане на съответствие с нововъведените стандарти на Общността. **1.5)** Инвестиции за съоръжения и съответно оборудване необходимо за производството на мед и други пчелни продукти, както и за развъждането на пчели-майки. **1.6)** Закупуване на земя, необходима за изграждане/ модернизирание на сгради, помещения и други недвижими активи предназначени за земеделските производствени дейности и/или за създаване/ презасаждане на трайни насаждения (до 10 % от общия размер на допустимите инвестиционни разходи). **1.7)** Закупуване на специализирани земеделски транспортни средства – като например камиони, цистерни за събиране мляко, хладилни превозни средства за транспортиране на продукция, превозни средства за транспортиране на живи животни и птици, и др.

2) Инвестиции в нематериални активи: **2.1)** Общи разходи свързани със съответния проект за предпроектни проучвания, такси, хонорари за архитекти, инженери и консултантски услуги, консултации за екологична и икономическа устойчивост на проекти, проучвания за техническа осъществимост на проекта. Тези разходи не могат да надхвърлят 12% от общия размер на допустимите разходи по проекта. **2)** Разходи за ноу-хау, придобиване на патенти права и лицензи, разходи за регистрация на търговски марки и процеси необходими за изготвяне и изпълнение на проекта. **3)** Закупуване на софтуер. **4)** Разходите свързани с достигане съответствие с международни признати стандарти, като: въвеждане на системи за управление на качеството в земеделските стопанства, въвеждане на добри производствени практики, подготовка за сертификация. Допустими са авансови плащания с максимален размер да 50% от общия размер на одобрената финансова помощ по проекта. **Авансово плащане** се предоставя при изпълнение на следните условия: **1)** Авансовото плащане е предварително посочено и е част от поетия от страна на бенефициента ангажимент. **2)** Налична е банкова гаранция или еквивалентна такава съответстваща на 100 % от размера на авансовото плащане.

Обективни критерии за оценка на проектите и тежест на показателите:

№	Критерии за оценка	Тежест на показателите (бр. точки)
1	Дейностите по проектното предложение се изпълняват на територията на: <ul style="list-style-type: none"> селата на община Костинброд или община Своге – 15 т. град Костинброд или град Своге – 10 т. 	15
2	Кандидатът е млад фермер, който е физическо лице или едноличен търговец на възраст от 18 навършени до 40 не навършени години, към датата на кандидатстване или жена	10

	на възраст до 40 навършени години, към датата на кандидатстване	
3	Проектното предложение предлага възстановяване или разработване на характерни или традиционни местни производства	15
4	Проектното предложение включва инвестиции за производство на биологични суровини и продукти или в преход към биологично производство на суровини и продукти	10
5	Проектното предложение е на земеделски стопани до 40 г. и не получавал подкрепа по мярка 121 "Модернизиране на земеделските стопанства" от ПРСР 2007-2013 и подмярка 4.1 "Инвестиции в земеделските стопанства" от ПРСР 2014 – 2020	5
6	Проектното предложение създава нови работни места: <ul style="list-style-type: none"> до 1 работно място – 5 т. над 2 работни места - 10 т. 	10
7	Кандидатът не е получавал подкрепа досега от Общността за каквато и да е инвестиция	5
8	Проектното предложение включва инвестиции в енергийна ефективност на стопанството и/или иновации в стопанството	10
9	Проектното предложение включва инвестиции и дейности, осигуряващи опазване на компонентите на околната среда	5
10	Оценка на бизнесплана: <ul style="list-style-type: none"> устойчивост: от 0 до 5 т. рентабилност: от 0 до 5 т. качество на проектното предложение: от 0 до 5 т. 	15
	Максимален брой точки:	100

Код и име на мярката:

4.2 Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти

Съответствие на мярката с приоритетите на ПРСР 2014 – 2020 г.:

Мярката отговаря на подмярка 4.2 „Подкрепа за инвестиции в преработката, предлагането на пазара и/или развитието на селскостопански продукти” от ПРСР 2014-2020 г. като, съгласно чл.15, ал.3 от Наредба № 22 от 14.12.2015 г., за мярката са определени някои условия, различни от ПРСР, но отговарящи на условията на Регламент (ЕС) № 1305/2013.

Описание на целите на мярката:

Модернизиране на физическите активи на предприятията и земеделските производители преработващи земеделски продукти с цел производство на нови и

качествени продукти, включително такива свързани с къси вериги на доставка на територията на МИГ „Костинброд - Своге“. Повишаване ефективността на използване на ресурсите и постигане на стандартите на ЕС с цел повишаване нивото на добавяне на стойност към земеделските продукти. Чрез модернизиране на активите ще се постигне въвеждане на нови и енергоспестяващи технологии и иновации, осигуряване на заетост, повишаване производството на качествени и със специфични характеристики хранителни продукти, създаване на възможности за логистична свързаност между доставчици, търговци и скъсяване на пътя до пазара.

Обхват на мярката:

Географски обхват: Територията на действие на МИГ „Костинброд - Своге“.

Обхват на подпомагане: Подпомагане на инвестиции в материални и нематериални активи, имащи отношение към подобряване на цялостната дейност на земеделските стопанства и предприятията за преработка на земеделски продукти. Продуктите от допустимите за финансова помощ сектори за чиято преработка и/или маркетинг се кандидатства, трябва да са включени в приложение № I по чл. 38 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Мярката предоставя помощ за извършване на инвестиции в следните избрани производствени сектори, свързани с преработката/маркетинга на селскостопански продукти: 1) Мляко и млечни продукти, включително яйца от птици, с изключение на производство, преработка и/или маркетинг на продукти, наподобяващи/заместващи мляко и млечни продукти; 2) Месо и месни продукти; 3) Плодове и зеленчуци, включително гъби; 4) Пчелен мед и пчелни продукти с изключение на производство, преработка и/или маркетинг на продукти, наподобяващи/заместващи пчелен мед и пчелни продукти; 5) Зърнени, мелничарски и нишестени продукти с изключение на производство, преработка и/или маркетинг на хляб и тестени изделия; 6) Растителни и животински масла и мазнини с изключение на производство, преработка и/или маркетинг на маслиново масло; 7) Технически и медицински култури, включително маслодайна роза, билки и памук, с изключение на производство, преработка и/или маркетинг на тютюн и тютюневи изделия, захар и сладкарски изделия; 8) Готови храни за селскостопански животни (фуражи); 9) Гроздова мъст, вино и оцет. Съответствието на проектите със секторите се определя въз основа на селскостопанските продукти, за чиято преработка и/или маркетинг се кандидатства, технологията на производство и получените крайни продукти.

Допустими типове бенефициенти:

1) Земеделски производители (физически и юридически лица): 1.1) Кандидатите следва да са физически или юридически лица регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите, които са микро, малки, средни и големи предприятия, дефинирани съгласно Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията. 1.2) Кандидатите да са регистрирани като производители съгласно Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани (ДВ, бр. 10 от 1999 г.). 1.3) Минималният стандартен производствен

обем на кандидатите земеделски производители следва да бъде под 8 000 евро, но не по-малко от 2 000 евро. **2) Признати групи или организации на производители** или такива, одобрени за финансова помощ по мярка 9 "Учредяване на групи и организации на производители" от ПРСР 2014 - 2020 г. **3) Еднолични търговци и юридически лица**, различни от кандидатите по т. 1 и 2. Кандидатите за финансова помощ трябва да отговарят на изискванията към бенефициентите, описани в Общите условия по мерките от Стратегията за ВОМР на МИГ „Костинброд - Своге“, финансирани от ПРСР 2014 – 2020 (ЕЗФРСР).

Допустими дейности за реализиране на мярката:

Инвестиции в материални и нематериални активи, които водят до подобряване на цялостната дейност на предприятието чрез: **1)** Внедряване на нови и/или модернизиране на наличните мощности и подобряване на използването им, и/или **2)** Внедряване на нови продукти, процеси и технологии, вкл. къси вериги на доставка и/или **3)** Намаляване на себестойността на произвежданата продукция, и/или **4)** Постигане на съответствие с нововъведени стандарти на ЕС, и/или **5)** Подобряване на сътрудничеството с производителите на суровини, и/или **6)** Опазване на околната среда, включително намаляване на вредните емисии и отпадъци, и/или **7)** Подобряване на енергийната ефективност в предприятията, и/или **8)** Подобряване на безопасността и хигиенните условия на производство и труд, и/или **9)** Подобряване на качеството и безопасността на храните и тяхната проследяемост, и/или **10)** Подобряване на възможностите за производство на биологични храни чрез преработка на първични земеделски биологични продукти.

Инвестициите, обект на подкрепа, следва да са свързани с: **1)** Преработка и/или маркетинг на продукти в обхвата на Приложение I към Договора за функциониране на Европейския съюз (ДФЕС) или на памук, с изключение на рибни продукти; **2)** Развитие на нови продукти, процеси и технологии за продукти в обхвата на Приложение I към ДФЕС или на памук, с изключение на рибни продукти.

Бюджет на мярката:

Общият бюджет на мярката е 93 374.50 лв.

Финансови параметри на проектите:

Размер на финансовата помощ: Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ по проект не може да надхвърля **46 500.00 лв.** Разликата между пълния размер на допустимите за финансово подпомагане разходи и размера на финансовата помощ се осигурява от кандидата, като участието му може да бъде само в парична форма.

Минимален размер на общите допустими разходи за проект - **10 000.00 лв.**

Максимален размер на общите допустими разходи за един проект - **46 500.00 лв.** за земеделски производители, чийто стандартен производствен обем на стопанството е над 5 000 евро и **40 000.00 лв.** за земеделски производители, чийто стандартен производствен обем на стопанството е под 5 000 евро.

Интензитет на финансовата помощ:

Финансовата помощ е в размер **на 50 %** от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи, като същата може да се увеличава на база общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи в следните случаи: Финансовата помощ се увеличава **с 10 %** за проекти, предоставени от кандидати – земеделски производители, чийто стандартен производствен обем на стопанството е над 5 000 евро.

Допустими разходи по мярката:

1) Материални и нематериални активи за: **1.1)** Изграждане, придобиване и модернизиране на сгради и други недвижими активи, свързани с производството и/или маркетинга, включително такива, използвани за опазване компонентите на околната среда; **1.2)** Закупуване, включително чрез финансов лизинг, и/или инсталиране на нови машини, съоръжения и оборудване, необходими за подобряване на производствения процес по преработка и маркетинга, в т.ч. за: Преработка, пакетиране, включително охлаждане, замразяване, сушене, съхраняване и др. на суровините или продукцията; Производство на нови продукти, въвеждане на нови технологии и процеси; Опазване компонентите на околната среда; Производство на енергия от възобновяеми енергийни източници за собствените нужди на предприятието, включително чрез преработка на растителна и животинска първична и вторична биомаса; Подобряване на енергийната ефективност и за подобряване и контрол на качеството и безопасността на суровините и храните; **1.3)** Закупуване на земя, необходима за изпълнение на проекта във връзка с изграждане и/или модернизиране на сгради, помещения и други недвижими материални активи, предназначени за производствени дейности; **1.4)** Закупуване на сгради, помещения и други недвижими имоти, необходими за изпълнение на проекта, предназначени за производствени дейности на територията на МИГ; **1.5)** Закупуване, включително чрез финансов лизинг, на специализирани транспортни средства, включително хладилни такива, за превоз на суровините или готовата продукция, използвани и произвеждани от предприятието; **1.6)** Изграждане/модернизиране, включително оборудване на лаборатории, които са собственост на кандидата, разположени са на територията на предприятието и са пряко свързани с нуждите на производствения процес, включително чрез финансов лизинг; **1.7)** Материални инвестиции за постигане на съответствие с новоприети стандарти на Европейския Съюз, включително чрез финансов лизинг; **1.8)** Разходи за достигане на съответствие с международно признати стандарти за системи за управление, разходи за въвеждане на добри производствени практики, системи за управление на качеството и подготовка за сертификация в предприятията само когато тези разходи са част от общ проект на кандидата; **1.9)** Закупуване на софтуер, включително чрез финансов лизинг; **1.10)** За ноу-хау, придобиване на патентни права и лицензи, за регистрация на търговски марки и процеси, необходими за изготвяне и изпълнение на проекта; **1.11)** Разходи, свързани с проекта, в т.ч. разходи за предпроектни проучвания, такси, хонорари за архитекти, инженери и

консултанти, консултации за икономическа устойчивост на проекти, извършени както в процеса на подготовка на проекта преди подаване на заявлението за подпомагане, така и по време на неговото изпълнение, които не могат да надхвърлят 12 % от общия размер на допустимите разходи по проекта.

Авансово плащане се предоставя при изпълнение на следните условия: 1) Авансовото плащане е предварително посочено и е част от поетия от страна на бенефициента ангажимент. 2) Налична е банкова гаранция или еквивалентна такава съответстваща на 100 % от размера на авансовото плащане.

Обективни критерии за оценка на проектите и тежест на показателите:

№	Критерии за оценка	Тежест на показателите (бр. точки)
1	Дейностите по проектното предложение се изпълняват на територията на: <ul style="list-style-type: none"> селата от община Костинброд или община Своге - 15 т. град Костинброд или град Своге – 10 т. 	15
2	Производствата, услугите или дейностите по проектното предложение са планирани да бъдат интегрирани в туристически продукт	10
3	Проектното предложение предлага възстановяване или разработване на характерни или традиционни производства	15
4	Проектното предложение предвижда инвестиции за въвеждане на нови и енергоспестяващи технологии и иновации в преработвателната промишленост	15
5	Проектното предложение е за преработка на биологични суровини и производство на биологични продукти	10
6	Проектното предложение създава нови работни места и/или подобрява условията на труд: <ul style="list-style-type: none"> до 1 работно място – 5 т. над 2 работни места - 10 т. 	10
7	Кандидатът е класифициран като микро предприятие, съгласно препоръка на ЕС 2003/361/ЕС и/или е млад фермер, който е физическо лице или едноличен търговец на възраст от 18 навършени до 40 не навършени години, към датата на кандидатстване и/или е жена на възраст до 40 навършени години, към датата на кандидатстване	5
8	Кандидатът не е получавал подкрепа от Общността за подобна инвестиция	5
9	Оценка на бизнесплана: <ul style="list-style-type: none"> устойчивост: от 0 до 5 т. рентабилност: от 0 до 5 т. 	15

	• качество на проектното предложение: от 0 до 5 т.	
	Максимален брой точки:	100

Код и име на мярката:

6.4.1 Инвестиционна подкрепа за неземеделски дейности

Съответствие на мярката с приоритетите на ПРСР 2014 – 2020 г.:

Мярката отговаря на подмярка 6.4.1 „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности” от ПРСР 2014-2020 г. като, съгласно чл. 15, ал. 3 от Наредба № 22 от 14.12.2015 г., за мярката са определени някои условия, различни от ПРСР, но отговарящи на условията на Регламент (ЕС) № 1305/2013.

Описание на целите на мярката:

Основната цел на мярката е свързана с повишаване конкурентоспособността на територията на МИГ „Костинброд - Своге” чрез насърчаване на инвестициите в неземеделски дейности, които ще допринесат за: **1)** Разнообразяване на местната икономика и създаването на заетост в сектори извън земеделието; **2)** Развитието на технологиите в областта на „зелената икономика“, включително на енергия от ВЕИ за собствено потребление; **3)** Оползотворяване на туристическия потенциал на района и утвърждаване на туристически продукти, базирани на местни ресурси; **4)** Осигуряване на достъп на населението до слабо развити услуги на територията на МИГ, вкл. в отдалечените населени места; **5)** Създаване на възможности за заетост и повишаване на качеството на живот.

Обхват на мярката:

Географски обхват: Територията на действие на МИГ „Костинброд - Своге“.

Обхват на подпомагане: Подпомагане на инвестиции в материални и нематериални активи, имащи отношение към развитие на неземеделски дейности. Мярката е насочена към развитието на неземеделски дейности, както следва: **1)** Развитие на туризъм (изграждане и обновяване на туристически обекти и развитие на туристически услуги); **2)** Производство или продажба на продукти, които не са включени в Приложение 1 от Договора за функциониране на Европейския съюз (независимо от вложените продукти и материали); **3)** Развитие на услуги във всички сектори (например: грижи за деца, възрастни хора, хора с увреждания, здравни услуги, счетоводство и одиторски услуги, ветеринарни дейности и услуги базирани на ИТ и др.); **4)** Производство на енергия от възобновяеми енергийни източници за собствено потребление и технологии в областта на „зелената икономика“; **5)** Развитие на занаяти (включително предоставяне на услуги, свързани с участието на посетители в занаятчийски дейности) и други неземеделски дейности.

В рамките на мярката не се финансират дейности, които водят до осъществяване на селскостопанска дейност или резултата от дейността е продукт, включен в Приложение I на Договора за функциониране на Европейския съюз. Не се предоставя финансова помощ за хазарт, финансови услуги, голф, сектори и

дейности, определени за недопустими в Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. и производство на енергия от възобновяеми енергийни източници за продажба.

Допустими типове бенефициенти:

1) Земеделски стопани или микро предприятия, регистрирани като еднолични търговци или юридически лица по Търговския закон, Закона за кооперациите или Закона за вероизповеданията, както и **физически лица**, регистрирани по Закона за занаятите. **1.1)** При определянето на едно предприятие за микро се следва дефиницията на Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията. **1.2)** Стопанството на кандидати, земеделски стопани, трябва да има стандартен производствен обем под 8 000 евро и над 2 000 евро. Кандидатите за финансова помощ трябва да отговарят на изискванията към бенефициентите, описани в Общите условия по мерките от Стратегията за ВОМР на МИГ „Костинброд - Своге“, финансирани от ПРСР 2014 – 2020 (ЕЗФРСР).

Допустими дейности за реализиране на мярката:

1) Развитие на туризъм - изграждане и обновяване на туристически обекти и развитие на туристически услуги; **2) Производство или продажба на продукти**, които не са включени в Приложение 1 от Договора за функциониране на Европейския съюз (независимо от вложените продукти и материали); **3) Развитие на услуги във всички сектори** - например: туризъм, грижи за деца, възрастни хора, хора с увреждания, здравни услуги, счетоводство и одиторски услуги, ветеринарни дейности и услуги базирани на ИТ и др.; **4) Производство на енергия от възобновяеми енергийни източници** за собствено потребление; **5) Развитие на занаяти** - включително предоставяне на услуги, свързани с участието на посетители в занаятчийски дейности и други неземеделски дейности.

Подпомагат се проекти за обновяване или изграждане на места за настаняване с до 20 помещения за настаняване и стойност на финансовата помощ до 50 000 лв. с включен ДДС. Проекти, с включени инвестиции за производство енергия от ВЕИ се подпомагат, ако не надхвърлят необходимото количество енергия за покриване на потребностите на предприятието.

Бюджет на мярката:

Общият бюджет на мярката е 1 027 914.50 лв.

Финансови параметри на проектите:

Размер на финансовата помощ: Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ по проект не може да надхвърля **100 000 лв.** Разликата между пълния размер на допустимите за финансово подпомагане разходи и размера на финансовата помощ се осигурява от кандидата, като участието на кандидата може да бъде само в парична форма.

Минимален размер на общите допустими разходи за един проект - **10 000 лв.**

Максимален размер на общите допустими разходи за един проект:

- **70 000.00 лв.** за кандидати земеделски стопани със стандартен производствен

- обем на стопанството от 2 001 до 5 000 евро;
- **100 000.00 лв.** за кандидати микро предприятия, физически лица и земеделски стопани със стандартен производствен обем на стопанството над 5 001 евро.
 - до **50 000.00 лв.** с включен ДДС за обновяване или изграждане на места за настаняване с до 20 помещения за настаняване.

Интензитет на финансовата помощ:

Финансовата помощ е в размер на: **1) 75%** от общите допустими разходи за кандидати микро предприятия и физически лица; **2) 75%** от общите допустими разходи за кандидати земеделски стопани със стандартен производствен обем на стопанството над 5 001 евро; **3) 85%** от общите допустими разходи за кандидати земеделски стопани, със стандартен производствен обем на стопанството от 5 001 до 8 000 евро.

Допустими разходи по мярката:

Финансова помощ за материални и нематериални инвестиции, за създаване и развитие на неземеделски дейности в селските райони, включващи: **1)** Изграждане, придобиване или подобренията на недвижимо имущество; **2)** Закупуване, включително чрез лизинг на нови машини и оборудване до пазарната стойност на активите; **3)** Общи разходи, свързани с разходите за буква „а“ и „б“, например хонорари на архитекти, инженери и консултанти, хонорари, свързани с консултации относно екологичната и икономическата устойчивост, включително проучвания за техническа осъществимост; **4)** Нематериални инвестиции: придобиване и създаване на компютърен софтуер и придобиване на патенти, лицензи, авторски права и марки.

Разходите по т.3 не могат да надхвърлят 12% от сумата на разходите по т. 1, 2 и 4. Не са допустими за подпомагане текущи разходи. Разходите са допустими само ако са извършени след подаване на заявлението за подпомагане, с изключение на общите разходи.

Авансово плащане се предоставя при изпълнение на следните условия: **1)** Авансовото плащане е предварително посочено и е част от поетия от страна на бенефициента ангажимент. **2)** Налична е банкова гаранция или еквивалентна такава съответстваща на 100% от размера на авансовото плащане.

Обективни критерии за оценка на проектите и тежест на показателите:

№	Критерии за оценка	Тежест на показателите (бр. точки)
1	Дейностите по проектното предложение се изпълняват на територията на: <ul style="list-style-type: none"> • селата от община Костинброд или община Своге - 15 т. • в град Костинброд или град Своге – 10 т. 	15
2	Проектното предложение предлага неземеделски услуги, допълващи или свързани с други мерки по стратегията,	5

	особено в областта на туризма	
3	Неземеделските производства, услуги или дейности по проектното предложение са иновативни за територията и/или свързани с местни занаяти, традиции, продукти	15
4	Проектното предложение е подадено от кандидат, притежаващ опит или образование в сектора, за който кандидатстват и/или е млад фермер, който е физическо лице или едноличен търговец на възраст от 18 навършени до 40 не навършени години, към датата на кандидатстване и/или е жена на възраст до 40 навършени години, към датата на кандидатстване	15
5	Проектното предложение създава нови работни места и/или подобрява условията на труд: <ul style="list-style-type: none"> до 1 работно място – 5 т. над 2 работни места - 10 т. 	10
6	Кандидати, одобрени по подмярка 6.2 „Стартова помощ за неземеделски дейности“ и/или осъществявали дейност най-малко 3 години преди датата на кандидатстване	10
7	Проектното предложение предлага производства или услуги, които са свързани с опазване на околната среда и/или ВЕИ и/или повишаване на енергийната ефективност	10
8	Кандидатът не е получавал подкрепа от Общността за подобна инвестиция	5
9	Оценка на бизнесплана: <ul style="list-style-type: none"> устойчивост: от 0 до 5 т. рентабилност: от 0 до 5 т. качество на проектното предложение: от 0 до 5 т. 	15
	Максимален брой точки:	100

Код и име на мярката:

7.2 Подкрепа за инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура, включително инвестиции в енергия от възобновяеми източници и спестяване на енергия

Съответствие на мярката с приоритетите на ПРСР 2014 – 2020 г.:

Мярката отговаря на подмярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура” от ПРСР 2014-2020 г. като, съгласно чл.15, ал.3 от Наредба № 22 от 14.12.2015 г., за мярката са определени някои условия, различни от ПРСР, но отговарящи на условията на Регламент (ЕС) № 1305/2013.

Описание на целите на мярката:

Основна цел на мярката е насърчаване на социалното приобщаване, намаляването на бедността и икономическото развитие на територията на МИГ „Костинброд - Своге“ чрез: **1)** Подобряване на средата и качеството на живот в населените места; **2)** Осигуряване на базови услуги на населението на целевите общини и достъпа до тях в сферата на образованието, социалните грижи, културата, благоустройството, физическата култура, спорта и отдиха и др. **3)** Повишаване привлекателността на територията на МИГ чрез обновяване на инфраструктурата.

Обхват на мярката:

Географски обхват: Територията на действие на МИГ „Костинброд - Своге“.

Обхват на подпомагане: По мярката се подпомагат проекти за подобряване на физическата среда и обхваща обектите и съоръженията за реализиране на услугите в сферата на образованието, социалните грижи, културата, водоснабдяването и канализацията, енергоснабдяването, телекомуникациите, транспорта, благоустройството, физическата култура, спорта и отдиха. По мярката не са допустими инвестиции в инфраструктура за здравеопазване. Дейностите по изграждане, реконструкция и/или рехабилитация на водоснабдителни системи и съоръжения са допустими само в агломерации с под 2 000 е. ж. в селските райони.

Допустими типове бенефициенти:

1) Общините на територията на МИГ „Костинброд - Своге“ – за всички дейности, при условия, че: **1.1)** се изпълняват в съответствие с общинския план за развитие на съответната община и да са съгласувани със Стратегията за местно развитие; **1.2)** дейности за строителство, реконструкция и/или рехабилитация на нови и съществуващи улици, тротоари и съоръжения, и принадлежностите към тях са допустими, ако са изградени или реконструирани ВиК системите или не се предвижда да се изградят или реконструират ВиК системи за период от седем години от датата на кандидатстване; **2) ВиК оператори** за дейности, свързани с изграждане, реконструкция и/или рехабилитация на водоснабдителни системи и съоръжения в агломерации с под 2 000 е. ж. в селските райони; **3) Юридически лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ)**, регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел за дейности, свързани със социалната и спортната инфраструктура, и културния живот, които имат седалище и адрес на управление на територията на действие на МИГ и осъществява дейностите по проект на територията на действие на МИГ. **4) Читалища**, регистрирани по Закона за народните читалища за дейности, свързани с културния живот. Кандидатите за финансова помощ трябва да отговарят на изискванията към бенефициентите, описани в Общите условия по мерките от Стратегията за ВОМР на МИГ „Костинброд - Своге“, финансирани от ПРСР 2014 – 2020 (ЕЗФРСР).

Допустими дейности за реализиране на мярката:

1) Строителство, реконструкция и/или рехабилитация на нови и съществуващи общински пътища, улици и тротоари, и съоръженията и принадлежностите към тях; **2)** Изграждане, реконструкция и/или рехабилитация на водоснабдителни

системи и съоръжения в агломерации с под 2 000 е. ж. в селските райони; **3)** Изграждане и/или обновяване на площи за широко обществено ползване, предназначени за трайно задоволяване на обществените потребности от общинско значение; **4)** Изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на социална инфраструктура за предоставяне на услуги, които не са част от процеса на деинституционализация на деца и възрастни, включително транспортни средства; **5)** Реконструкция и/или ремонт на общински сгради, в които се предоставят обществени услуги, с цел подобряване на тяхната енергийна ефективност; **6)** Изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на спортна инфраструктура; **7)** Изграждане, реконструкция, ремонт, реставрация, закупуване на оборудване и/или обзавеждане на обекти, свързани с културния живот, включително мобилни такива, включително и дейности по вертикалната планировка и подобряване на прилежащите пространства; **8)** Реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общинска образователна инфраструктура с местно значение в на територията на МИГ.

Бюджет на мярката:

Общият бюджет на мярката е 1 060 406.60 лв.

Финансови параметри на проектите:

Размер на финансовата помощ: Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ по проект не може да надхвърля **391 166.00 лв.** за проекти на общини и ВиК оператори и **150 000.00 лв.** за проекти на читалища и неправителствени организации. Разликата между пълния размер на допустимите за финансово подпомагане разходи и размера на финансовата помощ се осигурява от кандидата, като участието на кандидата може да бъде само в парична форма.

Минимален размер на общите допустими разходи за един проект – **50 000 лв.**

Максимален размер на общите допустими разходи за един проект:

- **391 166.00 лв.** за проекти на общини и ВиК оператори;
- **150 000.00 лв.** за проекти на читалища и неправителствени организации.

Интензитет на финансовата помощ:

1) Финансовата помощ е в размер **100%** от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи за проекти, които след извършване на инвестицията **не генерират нетни приходи**. **2)** Финансовата помощ е в размер **100%** от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи за проекти, които след извършване на инвестицията ще генерират нетни приходи, но размерът на допустимите за финансово подпомагане разходи за проекта **не надхвърля левовата равностойност на 50 000 евро**. **3)** Размерът на финансовата помощ за проекти, които след извършване на инвестицията ще генерират нетни приходи се определя въз основа на анализ „разходи-ползи“. Разликата между пълния размер на допустимите за финансово подпомагане разходи и размера на финансовата помощ определен въз основа на анализ „разходи-ползи“ по т. 3 се осигурява от кандидата, като участието на кандидата може да бъде само в парична форма.

Допустими разходи по мярката:

1) Строителство, реконструкция, рехабилитация, изграждане, обновяване, ремонт и/или реставрация на сгради и/или помещения и/или друга недвижима собственост, съгласно допустимите за подпомагане дейности: **а)** разходи, свързани с прякото изпълнение на строително-монтажните работи; **б)** непредвидени разходи в размер до 5% от стойността на одобрените разходи по буква „а“; **2)** Закупуване на нови транспортни средства, оборудване и обзавеждане до пазарната им стойност, включително чрез финансов лизинг, съгласно допустимите за подпомагане дейности; **3)** Придобиване на компютърен софтуер, патентни и авторски права, лицензи, регистрация на търговски марки, до пазарната им стойност; **4)** Разходи, свързани с проекта, в т. ч. разходи за хонорари за архитекти, инженери и консултанти, консултации за икономическа и екологична устойчивост на проекта, извършени както в процеса на подготовка на проекта преди подаване на заявлението за подпомагане, така и по време на неговото изпълнение. Разходите, свързани с проекта не трябва да надхвърлят 12% от сумата на разходите за строителство и придобиване на ДМА и ДНА.

Разходите за ДДС са допустими в случаите, когато не подлежат на възстановяване в съответствие с националното законодателство в областта на ДДС.

Допустими са авансови плащания в размер до 50% от публичната помощ, свързана с одобрените допустими разходи. За проекти, по които бенефициентите са възложители по ЗОП, авансовото плащане е допустимо както следва: **1)** до 12% от стойността на одобрената публична помощ по проекта за общи разходи и при наличие на документи от проведената съгласно изискванията на ЗОП процедура за избор на изпълнител/и; **2)** разлика до 50% от стойността на одобрената публична помощ по проекта след провеждане на всички процедури и сключване на договор за избор на изпълнител/и по ЗОП.

Обективни критерии за оценка на проектите и тежест на показателите:

№	Критерии за оценка	Тежест на показателите (бр. точки)
1	Брой население, което ще се възползва от изградената и/или реконструирана инфраструктура, вкл. техническа, социална, културна и спортна, и обхвата на териториално въздействие	15
2	Дейностите по проектното предложение са свързани с развитието на интегриран селски туризъм или са обвързани с други мерки на СМР	15
3	Дейностите по проектното предложение са в съответствие с Общинския план за развитие	10
4	Проектното предложение предлага нови инициативи за	10

	повишаване на качеството на живот в района	
5	Проектното предложение осигурява базови услуги за населението и/или подобряване на публична инфраструктура, вкл. достъпна архитектурна среда за хора с увреждания	20
6	Проектното предложение включва комбинирани дейности по опазване на природното и културното наследство	10
7	Заявлението за кандидатстване съдържа технически/работен проект на инвестицията	10
8	Проектното предложение е консултирано с местната общност	5
9	Кандидатът не е получавал подкрепа от Общността за подобна инвестиция по други програми	5
	Максимален брой точки:	100

Код и име на мярката:

7.5 Инвестиции за публично ползване в инфраструктура за отдых, туристическа информация и малка по мащаб туристическа инфраструктура

Съответствие на мярката с приоритетите на ПРСР 2014 – 2020 г.:

Мярката отговаря на под-мярка 7.5 „Инвестиции за публично ползване в инфраструктура за отдых, туристическа инфраструктура” от ПРСР 2014-2020 г. като, съгласно чл.15, ал.3 от Наредба № 22 от 14.12.2015 г., за мярката са определени някои условия, различни от ПРСР, но отговарящи на условията на Регламент (ЕС) № 1305/2013.

Описание на целите на мярката:

Основна цел на мярката е да се постигне балансирано и устойчиво развитие на МИГ „Костинброд - Своге“ чрез развитие на туризма и уникалните туристически ресурси посредством: **1)** Разнообразяване и подобряване на туристическата инфраструктура на територията; **2)** Изграждането на атракции и съоръжения за посетители; **3)** Опазване и популяризиране на природното и културно наследство на МИГ; **4)** Адекватно експониране и популяризиране на ценностите в населените места на МИГ.

Обхват на мярката:

Географски обхват: Територията на действие на МИГ „Костинброд - Своге“.

Обхват на подпомагане: По мярката се подпомагат проекти за инвестиции за туристическа инфраструктура, общинска собственост или собственост на ЮЛНЦ, развитие на туристически услуги и атракции за посетителите. Изпълнява се на територията на МИГ „Костинброд - Своге“.

Допустими типове бенефициенти:

1) Общините на територията на МИГ „Костинброд - Своге“ за всички дейности, при условие, че се изпълняват в съответствие с общинския план за

развитие и програмата за развитие на туризма на територията на съответната община и са съгласувани със Стратегията за местно развитие. **2) Юридически лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ)** за дейности, свързани с туристическа инфраструктура и услуги и културния живот, които имат седалище и адрес на управление на територията на действие на МИГ и осъществяват дейностите по проект на територията на действие на МИГ. Кандидатите за финансова помощ трябва да отговарят на изискванията към бенефициентите, описани в Общите условия по мерките от Стратегията за ВОМР на МИГ „Костинброд - Своге“, финансирани от ПРСР 2014 – 2020 (ЕЗФРСР).

За всички проекти, представени по тази мярка: **1)** Обекти, предмет на проекта да не са обявени за недвижима културна ценност от национално и световно значение; **2)** Проектите да са придружени с анализ на икономическите и социалните ползи, (вкл. анализ разходи и ползи), в който е доказано, че инвестицията ще доведе до социално–икономическо развитие на територията на МИГ; **3)** Да съдържат аргументация за устойчивостта на инвестицията.

Допустими дейности за реализиране на мярката:

1) Изграждане, реконструкция, ремонт, закупуване на оборудване и/или обзавеждане на туристически информационни центрове; **2)** Изграждане, реконструкция, ремонт, закупуване на оборудване и/или обзавеждане на посетителските центрове за представяне и експониране на местното природно и културно наследство; **3)** Изграждане, реконструкция, ремонт, закупуване на оборудване и/или обзавеждане на централите за изкуство и занаяти с туристическа цел; **4)** Изграждане, реконструкция, ремонт и закупуване на съоръжения за туристически атракции, които са свързани с местното природно, културно и/или историческо наследство и предоставящи услуги с познавателна или образователна цел; **5)** Изграждане, реконструкция, ремонт и закупуване на съоръжения за туристическа инфраструктура (информационни табели и пътепоказатели за туристическите места и маршрути, съоръжения за безопасност, велоалеи и туристически пътеки).

Бюджет на мярката:

Общият бюджет на мярката е 240 000.00 лв.

Финансови параметри на проектите:

Размер на финансовата помощ: Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ по проект не може да надхвърля **120 000.00 лв.** за проекти на общини и **80 000 лв.** за проекти на ЮЛНЦ. Разликата между пълния размер на допустимите за финансово подпомагане разходи и размера на финансовата помощ се осигурява от кандидата, като участието на кандидата може да бъде само в парична форма.

Минимален размер на общите допустими разходи за един проект - **10 000.00 лв.**

Максимален размер на общите допустими разходи за един проект:

- **80 000.00 лв.** за проекти на ЮЛНЦ;
- **120 000.00 лв.** за проекти на общини.

Интензитет на финансовата помощ:

1) Финансовата помощ е в размер **100 %** от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи за проекти, които след извършване на инвестицията **не генерират нетни приходи**. **2)** Финансовата помощ е в размер **100 %** от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи за проекти, които след извършване на инвестицията ще генерират нетни приходи, но размерът на допустимите за финансово подпомагане разходи за проекта **не надхвърля левовата равностойност на 50 000 евро**. **3)** Размерът на финансовата помощ за проекти, които след извършване на инвестицията ще генерират нетни приходи се определя въз основа на анализ „разходи-ползи“.

Разликата между пълния размер на допустимите за финансово подпомагане разходи и размера на финансовата помощ определен въз основа на анализ „разходи-ползи“ по т. 3 се осигурява от кандидата, като участието на кандидата може да бъде само в парична форма.

Допустими разходи по мярката:

1) Изграждането, включително отпускането на лизинг, или подобрения на недвижимо имущество; **2)** Закупуването или вземането на лизинг на нови машини и оборудване, обзавеждане до пазарната цена на актива; **3)** Закупуване и /или разработване на софтуер, включително чрез финансов лизинг; **4)** Придобиването или развитието на компютърен софтуер и придобиването на патенти, лицензи, авторски права, търговски марки и др.; **5)** Разходи, свързани с проекта, в т.ч. разходи за предпроектни проучвания, такси, хонорари за архитекти, инженери и консултанти, консултации за икономическа устойчивост на проекта, извършени както в процеса на подготовка на проекта преди подаване на заявлението за подпомагане, така и по време на неговото изпълнение, които не могат да надхвърлят 12% от общия размер на допустимите разходи по проекта.

Разходите за ДДС са допустими в случаите, когато не подлежат на възстановяване в съответствие с националното законодателство в областта на ДДС.

Допустими са авансови плащания в размер до 50% от публичната помощ, свързана с одобрените допустими разходи. За проекти, по които бенефициентите са възложители по ЗОП, авансовото плащане е допустимо както следва: **1)** до 12% от стойността на одобрената публична помощ по проекта за общи разходи и при наличие на документи от проведената съгласно изискванията на ЗОП процедура за избор на изпълнител/и; **2)** разлика до 50% от стойността на одобрената публична помощ по проекта след провеждане на всички процедури и сключване на договор за избор на изпълнител/и по ЗОП.

Обективни критерии за оценка на проектите и тежест на показателите:

№	Критерии за оценка	Тежест на показателите (бр. точки)
1	Дейностите по проектното предложение се изпълняват на територията на:	20

	<ul style="list-style-type: none"> селата в община Костинброд или община Своге – 20 т. град Костинброд или град Своге – 10 т. 	
2	Ползите от проектното предложение обхващат населението на: <ul style="list-style-type: none"> едно населено място – 5 т. повече от едно населено място – 10 т. 	10
3	Проектното предложение е за развитие на интегриран селски туризъм, обвързан с други мерки на СМР и особено в областта на производство на типични за територията земеделски продукти и храни	10
4	Проектното предложение предлага инвестиция в туристически атракции/услуги, които са значими за идентичността на района /културни празници, местни обичаи и занаяти/	15
5	Проектното предложение консултирано с местната общност	5
6	Проектното предложение създава нови работни места и/или подобрява условията на труд: <ul style="list-style-type: none"> до 1 работно място – 5 т. над 2 работни места - 10 т. 	10
7	Проектното предложение води до подобряване на туристическата инфраструктура, атракциите и съоръженията за посетители на територията на общината	15
8	Проектното предложение отговаря на приоритетите на общината	10
9	Кандидатът не е получавал подкрепа от Общността за подобна инвестиция	5
	Максимален брой точки:	100

Код и име на мярката:

7.6 Проучвания и инвестиции, свързани с поддържане, възстановяване на културното и природното наследство на селата

Съответствие на мярката с приоритетите на ПРСР 2014 – 2020 г.:

Мярката отговаря на подмярка 7.6 „Проучвания и инвестиции, свързани с поддържане, възстановяване и на културното и природното наследство на селата” от ПРСР 2014-2020 г. като, съгласно чл.15, ал.3 от Наредба № 22 от 14.12.2015 г., за мярката са определени някои условия, различни от ПРСР, но отговарящи на условията на Регламент (ЕС) № 1305/2013.

Описание на целите на мярката:

Основна цел на мярката е да се запазят духовната и културна идентичност, и традиции и да се повиши качеството на живот на хората, живеещи на територията

на МИГ „Костинброд - Своге“ чрез: **1)** Проучвания и инвестиции в поддържане, възстановяване и подобряване на културното и природното наследство на населените места от МИГ; **2)** Проучвания и инвестиции в ландшафт и обекти с висока природна стойност, включително съответните социално-икономически аспекти; **3)** Действия за повишаване на информираността по екологични въпроси.

Обхват на мярката:

Географски обхват: Територията на действие на МИГ „Костинброд - Своге“.

Обхват на подпомагане: С мярката ще се финансира възстановяването, реставрацията, ремонта и/или реконструкцията на сгради с религиозно значение, в това число и дейности по вертикалната планировка и подобряване на прилежащите пространства в населените места на МИГ „Костинброд - Своге“.

Допустими типове бенефициенти:

1) Местни поделения на вероизповеданията, регистрирани като юридически лица съгласно чл. 20 на Закона за вероизповеданията или признати за юридически лица по силата на чл.10 от същия закон, при условия, че: **1.1)** Проектите да се изпълняват в съответствие с общинския план за развитие на съответната община и да са съгласувани със стратегията за местно развитие; **1.2)** Не се предоставя финансова помощ по тази мярка на получатели, на които е предоставена финансова помощ по подмярка 7.6 „Проучвания и инвестиции, свързани с поддържане, възстановяване и подобряване на културното и природното наследство на селата“ от ПРСР 2014-2020 г.

Кандидатите за финансова помощ трябва да отговарят на изискванията към бенефициентите, описани в Общите условия по мерките от Стратегията за ВОМР на МИГ „Костинброд - Своге“, финансирани от ПРСР 2014 – 2020 (ЕЗФРСР).

Допустими дейности за реализиране на мярката:

В рамките на тази мярка се предоставя безвъзмездна финансова помощ за дейности за възстановяване, реставрация, ремонт и/или реконструкция на сгради с религиозно значение, в това число и дейности по вертикалната планировка и подобряване на прилежащите пространства.

Бюджет на мярката:

Общият бюджет на мярката е 60 000.00 лв.

Финансови параметри на проектите:

Размер на финансовата помощ: Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ по проект не може да надхвърля **20 000.00 лв.** Разликата между пълния размер на допустимите за финансово подпомагане разходи и размера на финансовата помощ се осигурява от кандидата, като участието на кандидата може да бъде само в парична форма.

Минимален размер на общите допустими разходи за един проект - **5 000.00 лв.**

Максимален размер на общите допустими разходи за един проект - **20 000.00 лв.**

Интензитет на финансовата помощ:

За бенефициенти местни поделения на вероизповеданията, в случай, че не е налично генериране на приходи, финансовата помощ за дейностите по мярката е в размер на **100%** от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи и **75%**, когато се установи потенциал за генериране на приходи.

Допустими разходи по мярката:

1) Подобренията на недвижимо имущество - възстановяване, реставрация, ремонт и/или реконструкция на сгради с религиозно значение, в т.ч. и дейности по вертикалната планировка и подобряване на прилежащите пространства; **2)** Закупуването или вземането на лизинг на нови машини и оборудване, обзавеждане до пазарната цена на актива; **3)** Нематериални инвестиции: придобиването или развитието на компютърен софтуер и придобиването на патенти, лицензи, авторски права, търговски марки и др.; **4)** Разходи, свързани с проекта, в т. ч. разходи за предпроектни проучвания, такси, хонорари за архитекти, инженери и консултанти, консултации за икономическа устойчивост на проекта, извършени както в процеса на подготовка на проекта преди подаване на заявлението за подпомагане, така и по време на неговото изпълнение, които не могат да надхвърлят 12 на сто от общия размер на допустимите разходи по проекта.

Авансово плащане се предоставя при изпълнение на следните условия: **1)** Авансовото плащане е предварително посочено и е част от поетия от страна на бенефициента ангажимент. **2)** Налична е банкова гаранция или еквивалентна такава съответстваща на 100 % от размера на авансовото плащане.

Обективни критерии за оценка на проектите и тежест на показателите:

№	Критерии за оценка	Тежест на показателите (бр. точки)
1	Дейностите по проектното предложение се изпълняват на територията на: <ul style="list-style-type: none"> селата в община Костинброд или община Своге – 20 т. град Костинброд или град Своге – 10 т. 	20
2	Ползите от проектното предложение обхващат населението на: <ul style="list-style-type: none"> едно населено място – 5 т. повече от едно населено място – 10 т. 	10
3	Ползите от проектното предложение обхващат: <ul style="list-style-type: none"> население до 1 000 души – 10 т. население над 1 000 души – 20 т. 	20
4	Проектното предложение е за инвестиции за възстановяване, реставрация, ремонт и/или реконструкция на сгради с религиозно значение	20
5	Проектното предложение е за инвестиции за	10

	възстановяване, реставрация, ремонт и/или реконструкция на сгради с религиозно значение и над 30% от стойността на инвестиционните разходи на проекта е за дейности по вертикалната планировка и подобряване на прилежащите пространства	
6	Проектното предложение създава нови работни места и/или подобрява условията на труд: <ul style="list-style-type: none"> до 1 работно място – 5 т. над 2 работни места - 10 т. 	10
7	Проектното предложение отговаря на приоритетите, заложиени в Общинския план за развитие	10
	Максимален брой точки:	100

Код и име на мярката:

8.1 Подпомагане за залесяване и създаване на горски масиви

Съответствие на мярката с приоритетите на ПРСР 2014 – 2020 г.:

Мярката отговаря на подмярка 8.1 „Залесяване и създаване на горски масиви – разходи за създаване” от ПРСР 2014-2020 г. като, съгласно чл.15, ал.3 от Наредба № 22 от 14.12.2015 г., за мярката са определени някои условия, различни от ПРСР, но отговарящи на условията на Регламент (ЕС) № 1305/2013.

Описание на целите на мярката:

Залесяването има благоприятно въздействие върху почвите, водите, въздуха и биоразнообразието. Ето защо в Стратегията за ВОМР се предвижда мярка за залесяване с местни дървесни видове на изоставени земеделски земи, горски територии, ерозирали и застрашени от ерозия територии извън горските територии, създаване/възстановяване на полезащитни горски пояси. Основната цел на мярката е да се повиши лесисността и територията на горите в МИГ „Костинброд – Своге” чрез провеждане на залесителни мероприятия, опазване на почвите от ерозия, превенция на пожарите и опазване на биологичното разнообразие.

Обхват на мярката:

Географски обхват: Територията на действие на МИГ „Костинброд - Своге“.

Обхват на подпомагане: Обхватът на тази мярка включва залесяване на земеделски и неземеделски земи: в територии с ниска лесистост и в територии с висок и среден риск от ерозия.

Допустими типове бенефициенти:

1) Физически и юридически лица и местни поделения на вероизповеданията, собственици на земеделски и неземеделски земи; **2) Общините на територията на МИГ „Костинброд – Своге“,** собственици/управляващи земеделски и неземеделски земи; **3) Юридически лица,** управляващи земеделски и неземеделски земи, в т.ч. и Държавни предприятия по чл. 163 от Закона за горите,

управляващи земеделски и неземеделски земи.

За да бъдат допустими, кандидатите трябва да докажат:

- Собственост на земята, която ще залесяват или правото си да я управляват.
- Земята, която ще се залесява трябва да попада в район с лесистост по-малка от 60% или в район с висок или среден риск от ерозия.
- Минималната площ за залесяване трябва да бъде както следва:
 - Физически и юридически лица и местни поделения на вероизповеданията, собственици на земеделски и неземеделски земи – 0.5 ха;
 - Общини, собственици/управляващи земеделски и неземеделски земи – 1.0 ха;
 - Физически и юридически лица – 0.5 ха;
 - Юридически лица, управляващи земеделски и неземеделски земи – 1.0 ха;
 - Сдружения на горепосочените – 1.0 ха;
 - Минималният процент на прихващане на новосъздадената гора е по-висок от 25%.
- Залесяванията трябва да се извършват съгласно Закона за горите и свързаните с него подзаконовни нормативни актове.
- Избраните дървесни видове за залесяване трябва да отговарят на типа на месторастене.

Допустими дейности за реализиране на мярката:

1) Почвоподготовка; **2)** Сеене или засаждане/ залесяване на земеделска и неземеделска земя с цел създаване на нови гори (с изключение на култури с кратък турнус на сеч, производство на коледни елхи и култури от бързорастящи дървесни видове за производство на енергия); **3)** Дейности за направляване на естественото редуване на видовете; **4)** Ограждане на залесената територия; **5)** Дейности по поддържане на създадените горски култури - попълване (презасяване или презасаждане); **6)** Отглеждане на новосъздадените горски култури до 5 години след залесяването.

Бюджет на мярката:

Общият бюджет на мярката е 58 674.90 лв.

Финансови параметри на проектите:

Размер на финансовата помощ: Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ по проект не може да надхвърля **20 000.00 лв.** Разликата между пълния размер на допустимите за финансово подпомагане разходи и размера на финансовата помощ се осигурява от кандидата, като участието на кандидата може да бъде само в парична форма.

Минимален размер на общите допустими разходи за проект - **5 000.00 лв.**

Максимален размер на общите допустими разходи за проект - **20 000.00 лв.**

Интензитет на финансовата помощ:

Финансовата помощ е в размер **100%** от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи за проекти.

Допустими разходи по мярката:

1) Материални инвестиции: **1.1)** Почвоподготовка; **1.2)** Закупуване на залесителен материал; **1.3)** Транспорт и временно съхранение на залесителния материал; **1.4)** Разходи за труд при залесяване; **1.5)** Третиране на фиданките с необходимите предпазни и защитни материали (например, заразяване с мицел или азот фиксираща бактерия, осъществено индивидуално или чрез ограждане на залесената площ); **1.6)** Ограждане на залесената територия (където това е необходимо); **1.7)** Попълване (презасяване или презасаждане); **1.8)** Годишна премия за хектар, която покрива разходите за пропуснатите земеделски доходи и за поддръжка, включително ранни и късни прочиствания, и се изплаща в продължение на максимален срок от 12 години от датата на предоставянето ѝ; **1.9)** Превантивни действия срещу дивеч, пасящи животни, вредители и болести, за да се осигурят дългосрочни резултати и да се избегне проваляне на залесяването; **1.10)** В случаи, когато поради тежки екологични или климатични условия, не може да се очаква чрез засаждането на дървесни видове да се създаде горска покривка, бенефициентът може да създаде и поддържа покривка от храстова растителност, като осигурява същото равнище на грижи и опазване, каквото се прилага и за горите; **1.11)** Разходи за закупуване на земя, когато са пряко свързани с изпълнението на проекта и ненадхвърлят 10 % от общите допустими разходи по проекта. **2) Нематериални инвестиции:** **2.1)** Общи разходи свързани със съответния проект за предпроектни проучвания, такси, хонорари за архитекти, инженери и консултантски услуги, консултации за екологична и икономическа устойчивост на проекти, проучвания за техническа осъществимост на проекта. Общите разходи по проекта не могат да надхвърлят 12 % от общия размер на допустимите инвестиции по проекта; **2.2)** Разходи за ноу-хау, придобиване на патенти права и лицензи, разходи за регистрация на търговски марки и процеси необходими за изготвяне и изпълнение на проекта”.
Авансовите плащания по проект са в размер до 50% от одобрената финансова помощ.

Обективни критерии за оценка на проектите и тежест на показателите:

№	Критерии за оценка	Тежест на показателите (бр. точки)
1	Дейностите по проектното предложение се изпълняват на територията на: <ul style="list-style-type: none"> селата в община Костинброд или община Своге – 30 т. град Костинброд или град Своге – 15 т. 	30
2	В проектното предложение е налице интегрираност на дейностите с други мерки по Стратегията, предимно в областта на туризма	20
3	Проектното предложение допринася за постигане на някои	15

	<div>от изброените въздействия:</div> <ul style="list-style-type: none">• Био-разнообразието и горско стопанство с висока природна стойност• Качество на водата• Смекчаване на промените в климата• Съхраняване качество на почвата• Предотвратяване на маргинализацията и изоставянето на земята		
	4	Проектното предложение има връзка с планове за защита на горите за районите, класифицирани като такива с висок и среден риск от горски пожари и елементите, осигуряващи съответствие на предложеният проект с тези планове за защита	15
	5	Местоположение в съседство с място по Натура 2000	10
	6	Кандидатът не е получавал подкрепа от Общността за подобна инвестиция	10
	Максимален брой точки:		100
ОПОС 2014 - 2020 г. (ЕФРР)	В Стратегията за ВОМР на МИГ „Костинброд - Своге“ не са планирани мерки по ОПОС 2014 - 2020 г. (ЕФРР).		
ОПНОИР 2014 - 2020 г. (ЕСФ)	В Стратегията за ВОМР на МИГ „Костинброд - Своге“ не са планирани мерки по ОПНОИР 2014 - 2020 г. (ЕСФ)		
ОПРЧР (ЕСФ)	В Стратегията за ВОМР на МИГ „Костинброд - Своге“ не са планирани мерки по ОПРЧР (ЕСФ)		
ОПИК (ЕФРР)	В Стратегията за ВОМР на МИГ „Костинброд - Своге“ не са планирани мерки по ОПИК (ЕФРР)		
ПМДР (ЕФМДР)	В Стратегията за ВОМР на МИГ „Костинброд - Своге“ не са планирани мерки по ПМДР (ЕФМДР)		
6. Финансов план:			
6.1. Индикативно разпределение на средствата по програми/фондове и по мерки: (не повече от 2 страници)			
Код на мярката	Име на мярката	Общо за периода на стратегията	
		лева	%

	Мерки, финансирани от ПРСР 2014 - 2020 г. (ЕЗФРСР)	2 933 745,00	100
4.1	Подкрепа за инвестиции в земеделски стопанства	393 374.50	13.41
4.2	Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти	93 374.50	3.18
6.4.1	Инвестиционна подкрепа за неземеделски дейности	1 027 914.50	35.04
7.2	Подкрепа за инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура, включително инвестиции в енергия от възобновяеми източници и спестяване на енергия	1 060 406.60	36.15
7.5	Инвестиции за публично ползване в инфраструктура за отход, туристическа информация и малка по мащаб туристическа инфраструктура	240 000.00	8.18
7.6	Проучвания и инвестиции, свързани с поддържане, възстановяване на културното и природното наследство на селата	60 000.00	2.05
8.1	Подпомагане за залесяване и създаване на горски масиви	58 674.90	2.00
	Мерки, които не са част от ПРСР 2014 - 2020 г. , но са включени в Регламент (ЕС) № 1305/2013 (финансирани от ЕЗФРСР)		
	<i>Не е приложимо</i>		
	Мерки, извън обхвата на мерките от Регламент (ЕС) № 1305/2013, но съответстващи на целите на регламента (финансирани от ЕЗФРСР)		
	<i>Не е приложимо</i>		
	Мерки, финансирани от ОПОС 2014 - 2020 г. (ЕФРР)		
	<i>Не е приложимо</i>		

	Мерки, финансирани от ОПНОИР 2014 - 2020 г. (ЕСФ)		
	Не е приложимо		
	Мерки, финансирани от ОПРЧР (ЕСФ)		
	Не е приложимо		
	Мерки, финансирани от ОПИК (ЕФРР)		
	Не е приложимо		
	Мерки, финансирани от ПМДР (ЕФМДР)		
	Не е приложимо		
	ОБЩО ЗА ПРОЕКТИ КЪМ СТРАТЕГИЯТА ЗА ВОМР:	2 933 745,00	100 %
	Текущи разходи и популяризиране на стратегия за водено от общностите местно развитие (25 на сто от общите публични разходи от ЕЗФРСР, включващи разходите по подмярка 19.2 и подмярка 19.4)	704 098.80 ⁶	21%
<p>6.2. Финансова обосновка на бюджета и разпределението на средствата по програми и по мерки:</p> <p>(не повече от 2 страници)</p>			
<p>Целите на Стратегията за ВОМР ще бъдат постигнати, чрез прилагането на 8 мерки от ПРСР 2014 - 2020 г., от които 7 мерки от обхвата на програмата и 19.4. Текущи разходи и популяризиране на Стратегията за ВОМР с общ бюджет 2 933 745.00 лева. Общият бюджет за проекти към Стратегията за ВОМР на МИГ „Костинброд - Своге“ възлиза на 2 933 745.00 лева. Изхождайки от анализите на нуждите и потенциала на територията, към ПРИОРИТЕТ 1: Конкурентоспособно и устойчиво развитие на земеделските и горските стопанства, преработката и маркетинга на селскостопански продукти на територията на МИГ „Костинброд – Своге“, който цели повишаване на конкурентоспособността на местната икономика в областта на селското стопанство - развитието растениевъдството, животновъдството, биологичните производства и преработването на селскостопанска продукция, така и за развитие на горското стопанство са насочени общо 545 423.90 лева или 18.59% от планираните средства. Специфичните цели на този приоритет ще бъдат постигнати, чрез прилагането на съответните мерки и следния бюджет: Като се вземат предвид потребностите от реструктуриране и модернизация на земеделието и добавянето на стойност към земеделските</p>			

⁶ Общините Костинброд и Своге ще осигурят общо 4% от средствата за текущи разходи и популяризиране на СВМР (4% от 25 на сто от общите публични разходи от ЕЗФРСР).

продукти, към **Специфична цел 1.1: Повишаване конкурентоспособността на земеделието чрез инвестиции в модернизиране на земеделските стопанства на територията на МИГ „Костинброд – Своге”** са насочени 393 374.50 лева или 13.41 % от средствата по Стратегията. Тук основно ще бъде осъществена мярка 4.1. Подкрепа за инвестиции в земеделски стопанства, за която са отделени 393 374.50 лева или 13.41%. Мярка 4.2. Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти (93 374.50 лева или 3.18 % от целия бюджет) ще допринесе за постигането на **Специфична цел 1.2: Насърчаване на инвестициите в преработка и маркетинг на селскостопанските продукти на територията на МИГ „Костинброд – Своге”**. За изпълнението на **Специфична цел 1.3: Увеличаване територията на горите в МИГ „Костинброд – Своге”** ще бъдат използвани средства по мярка 8.1 на ПРСР - „Подпомагане за залесяване и създаване на горски масиви“ (58 674.90 лева или 2 % от целия бюджет).

ПРИОРИТЕТ 2: Разнообразяване икономиката на МИГ „Костинброд – Своге” чрез развитие на неземеделски дейности е обезпечен финансово с **1 027 914.50 лева или 35.04%** от бюджета на Стратегията. Неговите **Специфична цел 2.1: Стимулиране развитието на туризма и създаването на местен туристически продукт** и **Специфична цел 2.2: Насърчаване на предприемачеството в развитието на неземеделски дейности на територията на МИГ „Костинброд – Своге”** ще бъдат постигнати чрез реализирането на проекти по линия на мярка 6.4.1. Инвестиционна подкрепа за неземеделски дейности от ПРСР, за която са планирани 1 027 914.50 лева или 35.04%.

За **ПРИОРИТЕТ 3: Повишаване качеството на средата на живот чрез инвестиции в обновяване на малка по мащаби инфраструктура, съхранение на местната идентичност, културно-историческото и природното наследство** на Стратегията за ВОМР ще бъдат използвани средства в размер на **1 360 406.60 лева или 46.37 %**, чрез прилагането на мерките от ПРСР. Мярка 7.2. Подкрепа за инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура, включително инвестиции в енергия от възобновяеми източници и спестяване на енергия (1 060 406.60 лева или 36.15%) ще допринесат за постигането на **Специфична цел 3.1: Развитие на територията на МИГ „Костинброд - Своге” чрез обновяване на всички видове малка по мащаби инфраструктура**. Мерките 7.5. Инвестиции за публично ползване в инфраструктура за отдих, туристическа информация и малка по мащаб туристическа инфраструктура (240 000 лева или 8.18%) и 7.6. Проучвания и инвестиции, свързани с поддържане, възстановяване на културното и природното наследство на селата (60 000 лева или 2.05%) са насочени и ще имат пряк принос към **Специфична цел 3.2: Укрепване и съхранение на местната идентичност чрез популяризиране на културно-историческото и природното наследство на територията на МИГ „Костинброд - Своге”**.

За частния сектор са отделени **1 514 663.50 лева или 51.63%** от средствата от ПРСР 2014 – 2020 г. Бюджетът за частния сектор и земеделието на територията на МИГ е обоснован от повишения интерес от страна на бизнеса и земеделските производители към кандидатстване с проекти към Стратегията за ВОМР, проектната готовност на двата сектора, както и от факта, че малките земеделски стопани и МСП срещат изключителни трудности при кандидатстване по националните програми. За публичния и неправителствения сектор, Стратегията предвижда **1 419 081.50 лева или 48.37%** от средствата по ПРСР 2014 – 2020 г. Осигуреното финансиране в публичния сектор има за задача да осигури доизграждане на местния капацитет за реализиране

на местни политики и постигане на общозначими за общността резултати. Средствата по публичните мерки от ПРСР ще спомогнат за подобряване и изграждане на необходимата инфраструктура с цел повишаване качеството на живот на местното население, уязвимите групи и малцинствата. Публичните организации ще имат възможност да се включат в доизграждането на туристическата инфраструктура, разнообразяване на туристическото предлагане и продукти, промотиране и реклама на територията. Предвидени са дейности и за съхраняване и развитие на местното културно наследство и традиции, с цел тяхната валоризация, интегрирането им в развитието на туризма и създаване на местен туристически продукт.

7. План за действие, показващ как целите са превърнати в действия:

(не повече от 4 страници)

Планът за действие се основава на целите, приоритетите, мерките и очакваните резултати, посочени в Стратегията за ВОМР на МИГ „Костинброд - Своге“ и е насочен към за превръщане на намеренията в действия. Включва няколко взаимосвързани, времево подредени етапа, обхващащи периода от началото до края на нейното изпълнение 31.12.2020 г.:

Етап	Характеристика на етапа
Подаване на заявления за одобрение на бюджета на МИГ	През периода на изпълнение на Стратегията за ВОМР, МИГ разполага с текущи разходи и разходи за популяризиране на документа. В срок до 10 работни дни от сключване на споразумението за изпълнение на Стратегията за ВОМР по реда на Наредба № 22/2015 г., МИГ следва да подаде заявление за одобрение на финансова помощ по подмярка 19.4 съгласно Приложение № 2 от Наредба № 1/22.01.2016 г. и заявление за одобрение на планирани дейности и разходи съгласно Приложение 3 от същата.
Формиране на екип за изпълнение на стратегията	Предвижда се екипът по изпълнение на Стратегията за ВОМР на МИГ „Костинброд - Своге“ да се състои от изпълнителен директор, експерт по прилагане на Стратегията за ВОМР, счетоводител и технически сътрудник. Всички служители ще бъдат назначени на трудов договор. След подписване на споразумението, в съответствие с разписаните задължения и отговорности на служителите следва да се разпределят задачите в екипа, да се направи нужната организация на документооборота на МИГ и необходимите бази данни. Изпълнението на Стратегията за ВОМР ще започне с кратко обучение на наестия персонал за нейното прилагане.

МИГ разработва недискриминационна и прозрачна процедура и обективни критерии за подбор на проекти към Стратегията за ВОМР, която не нарушава минималните изисквания, определени в Постановление № 161/2016 г. на МС са съобразени с условията на Наредба 22 от 14-ти декември 2015г.: **1) Разработване на индикативна годишна работна програма:** Не по-късно от 30 ноември на предходната година УС на МИГ одобрява и публикува на интернет страницата на МИГ индикативна годишна работна програма за приемите по съответните мерки от Стратегията за ВОМР за следващата календарна година. **2) Изготвяне на процедура за подбор на проекти и покани за прием на заявления за подпомагане:** В срок до два месеца от сключването на споразумението за изпълнение на Стратегията за ВОМР на МИГ ще бъде изготвена процедура за подбор на проекти, съгласно чл.41 от ПМС №161. При разработването на процедурата ще се съобразим с минималните изисквания, публикувани на Единния информационен портал. **3) Приемане и регистриране на проектните предложения:** Съгласно чл. 43, ал.1 от ПМС №161 подаването на проектни предложения, както и процесът по оценка от МИГ се провежда в ИСУН. Чл. 47, ал.1 от Наредба №22 дава възможност проектни предложения освен чрез ИСУН да бъдат подавани лично или от упълномощено от законния представител на кандидата лице. В този случай документите ще бъдат прегледани за окомплектованост от служител на МИГ, регистрирани в електронен регистър и издадено регистрационно удостоверение. При установена липса или нередовност на документите, служителят връща кандидата за отстраняването им. МИГ „Костинброд - Своге“ ще подпомогне подаването на проектни предложения от страна на кандидатите, като им предостави съответните разяснения по използването на системата на ИСУН. **4) Оценка на проектни предложения на бенефициенти:** Проверката за административно съответствие и допустимост на кандидатите и проектните предложения за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се осъществява в ИСУН. Допуснатите кандидати преминават техническа оценка на проектните предложения. **5) Подпомагане на одобрените кандидати при подготовката на заявки за плащане и изготвяне на доклади да отчитане на изпълнението:** Персоналът на МИГ ще оказва методическа помощ на получателите на финансова помощ на всеки етап от изпълнението на проектите им. Методическата помощ ще включва: разяснения на процедури, конкретни изисквания по мерките на Стратегията, указания по документи, срокове и др. Помощта ще бъде предоставяне писмено чрез електронна поща, факс или пощенска услуга.

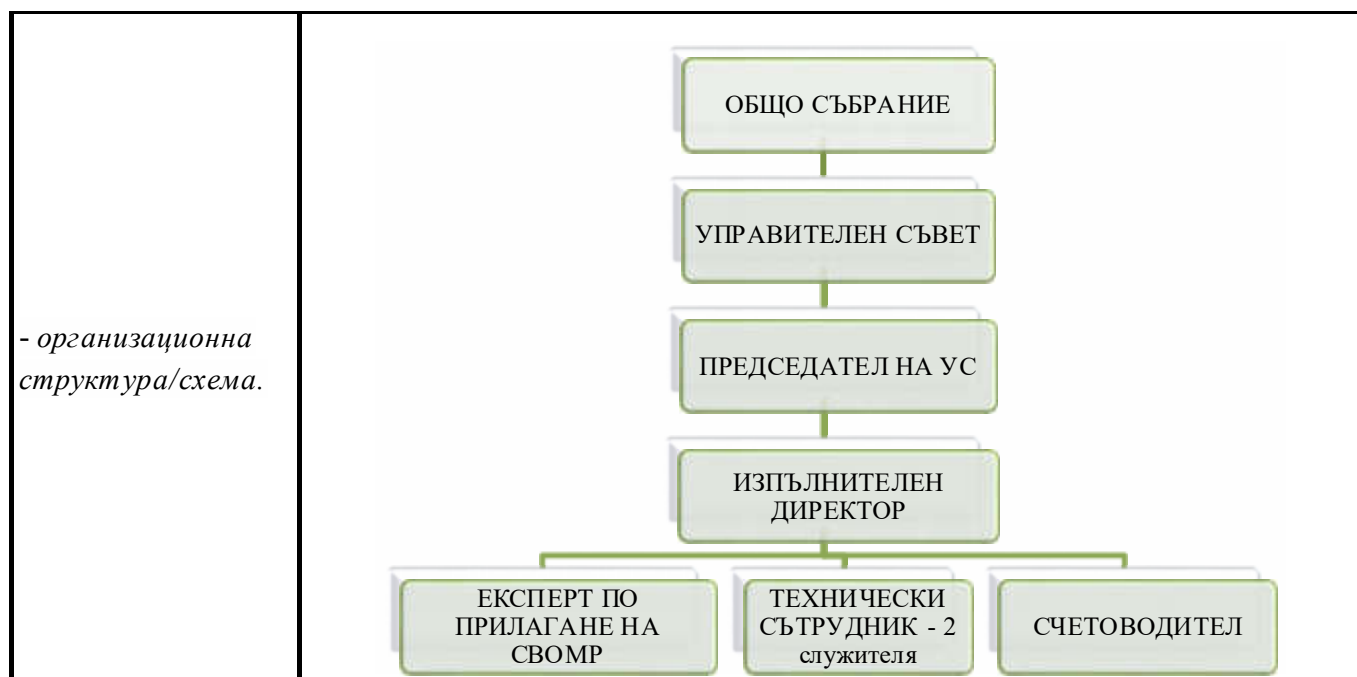
Мониторинг и оценка на проектите	Свързан е с проследяване изпълнението на проектите, осъществяването на контрол, посещения на място и последваща проверка. Мониторингът и оценката на проектите ще се осъществяват по разписаната в т. 8.4 на Стратегията за ВОМР на МИГ „Костинброд - Своге“ процедура. При установяване на проблеми следва предприемането на съответните мерки.
Мониторинг и оценка на Стратегията за ВОМР	Мониторингът и оценката на Стратегията са неразделна част от Плана за действие. В съответствие с чл.62, т.20 от Наредба №22/2015 г., МИГ е задължена да извърши последваща оценка за изпълнение на стратегията. В съответствие с чл.63, т.4 от Наредба №22/2015 г. УО на ПРСР 2014 – 2020 г. извършва мониторинг за изпълнение на стратегиите за ВОМР. Мониторингът и оценката на Стратегията за ВОМР на МИГ ще се осъществява в съответствие с разработената процедура и индикаторите за цялостно прилагане на стратегията и индикаторите по всяка една от приложимите мерки. МИГ е задължена да разработва и представя на УО на ПРСР 2014 – 2020 г. годишни доклади за отчитане изпълнението на Стратегията за ВОМР до 15 февруари на следващата календарна година.
Съхранение на документацията	В съответствие с чл.62. от Наредба №22/2015 г., за изпълнение на стратегията за ВОМР МИГ е длъжна да поддържа деловодна система и архив, от които може да бъдат проследени актовете на органите на МИГ. За срок 5 години след извършване на окончателното плащане получателят е длъжен да съхранява всички документи, свързани с подпомаганите дейности. За тази цел МИГ разполага с обособено архивно помещение.
Информира пост и публичност	В съответствие с чл.86 от Наредба №22/2015 г., МИГ е длъжна да осигури публичност на дейността си и на източниците на финансиране съгласно изискванията, посочени в Единния наръчник на бенефициента за прилагане на правилата за информация и комуникация 2014 - 2020 г.

МИГ „Костинброд - Своге“ предвижда по всяка от мерките, заложи в Стратегията да обявява покани през 2018 и 2019 г., както и резервен прием на проектни предложения най-късно до I-во тримесечие на 2020 г. с оглед договорирането на проектите да бъде направено най-късно до 30.06.2020 г. Обявяването на приеми ще бъде съпроводено с провеждането на информационни кампании под формата на информационни дни, информационни срещи, семинари и др., с цел запознаване на бенефициентите с условията, реда и спецификите за кандидатстване. По време на приеми МИГ ще извършва консултации и ще оказва методическа помощ. Планът за действие включва още:

Приоритет/ Специфична цел	Мярка	Срок за реализация	Източник на средства	Отговорни институции
Приоритет 1: Конкурентоспособно и устойчиво развитие на земеделските и горските стопанства, преработката и маркетинга на селскостопански продукти на територията на МИГ „Костинброд – Своге“				

Специфична цел 1.1: Повишаване конкурентоспособността на земеделието чрез инвестиции в модернизирани на земеделските стопанства на територията на МИГ „Костинброд – Своге”	4.1. Подкрепа за инвестиции в земеделски стопанства	1-ви прием II-ро тримесечие на 2018 г. 2-ри прием I-во тримесечие на 2019 г. Резервен прием I-во тримесечие на 2020 г.	ПРСР	МИГ, ДФЗ, Бенефициенти
Специфична цел 1.2: Насърчаване на инвестициите в преработка и маркетинг на селскостопанските продукти на територията на МИГ „Костинброд – Своге”:	4.2. Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти	1-ви прием II-ро тримесечие на 2018 г. 2-ри прием I-во тримесечие на 2019 г. Резервен прием I-во тримесечие на 2020 г.	ПРСР	МИГ, ДФЗ, Бенефициенти
Специфична цел 1.3: Увеличаване територията на горите в МИГ „Костинброд – Своге”	8.1. Подпомагане за залесяване и създаване на горски масиви	1- ви прием VI-то тримесечие на 2018 г. 2-ри прием III-то тримесечие на 2019 г. Резервен прием I-во тримесечие на 2020 г.	ПРСР	МИГ, ДФЗ, Бенефициенти
Приоритет 2: Разнообразяване икономиката на МИГ „Костинброд – Своге” чрез развитие на неземеделски дейности				
Специфична цел 2.1: Стимулиране развитието на туризма и създаването на местен туристически продукт	6.4.1. Инвестиционна подкрепа за неземеделски дейности	1-ви прием III-то тримесечие на 2018 г. 2-ри прием III-то тримесечие на 2019 г. Резервен прием I-во тримесечие на 2020 г.	ПРСР	МИГ, ДФЗ, Бенефициенти
Специфична цел 2.2: Насърчаване на предприемачеството в развитието на неземеделски дейности на територията на МИГ „Костинброд – Своге”		1-ви прием III-то тримесечие на 2018 г. 2-ри прием III-то тримесечие на 2019 г. Резервен прием I-во тримесечие на 2020 г.	ПРСР	МИГ, ДФЗ, Бенефициенти
Приоритет 3: Повишаване качеството на средата на живот чрез инвестиции в обновяване на малка по мащаби инфраструктура, съхранение на местната идентичност.				

културно-историческото и природното наследство				
Специфична цел 3.1: Развитие на територията на МИГ „Костинброд - Своге” чрез обновяване на всички видове малка по мащаби инфраструктура	7.2. Подкрепа за инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура, включително инвестиции в енергия от възобновяеми източници и спестяване на енергия	1-ви прием III-то тримесечие на 2018 г. 2-ри прием II-ро тримесечие на 2019 г. Резервен прием I-во тримесечие на 2020 г.	ПРСР	МИГ,ДФЗ, Бенефициенти
Специфична цел 3.2: Укрепване и съхранение на местната идентичност чрез популяризиране на културно- историческото и природното наследство на територията на МИГ „Костинброд - Своге”	7.5. Инвестиции за публично ползване в инфраструктура за отдих, туристическа информация и малка по мащаб туристическа инфраструктура	1-ви прием III-то тримесечие на 2018 г. 2-ри прием II-ро тримесечие на 2019 г. Резервен прием I-во тримесечие на 2020 г.	ПРСР	МИГ,ДФЗ, Бенефициенти
	7.6. Проучвания и инвестиции, свързани с поддържане, възстановяване на културното и природното наследство на селата	1-ви прием III-то тримесечие на 2018 г. 2-ри прием II-ро тримесечие на 2019 г. Резервен прием I-во тримесечие на 2020 г.	ПРСР	МИГ,ДФЗ, Бенефициенти
8. Описание на уредбата за управлението и мониторинга на стратегията, която показва капацитета на местната инициативна група да изпълни стратегията, и описание на специфичната уредба относно оценката: <i>(не повече от 12 страници)</i>				
8.1. Организационна структура на МИГ:				

8.2. Управление на МИГ:

<p>- органи за управление и контрол;</p>	<p>Органите за управление и контрол на МИГ „Костинброд – Своге“ са Общото събрание и Управителния съвет.</p> <p>Съгласно Устава върховен колективен орган на Сдружението е Общото събрание (ОС). То се състои от всички членове на Сдружението, а именно: 32 членове, от които 2-ма представители на публичния сектор (община Костинброд и община Своге) (6,25%/), 15 представители на стопанския сектор (15 юридически лица) (46,875%), 15 представители на нестопанския сектор (6 читалища, 5 НПО и 4 физически лица, самоопределили се от нестопански сектор) (46,875%), с постоянен адрес и със седалище на територията на общините Костинброд и Своге.</p> <p>В Общото събрание членуват представители на следните заинтересовани страни – общини: Костинброд и Своге; търговски дружества: в сферата на търговията, услугите, преработката и производството, в областта на туризма, строителството, здравеопазването, транспорта и др., свободни професии, земеделски производители; неправителствени организации: читалища, НПО в областта на културата, спорта, туризма, социалната дейност; местни жители; уязвими групи: сдружения работещи с уязвими групи, безработни, роми, пенсионери, което е над 70% от идентифицираните в анализа заинтересовани страни на територията.</p> <p>От общо 52 населени места на територията на МИГ „Костинброд – Своге“ в сдружението членуват представители на 11 от тях.</p> <p>Освен основните си правомощия по ЗЮЛНЦ, ОС изменя и допълва устава, избира и освобождава членовете на Управителния съвет (УС) и Председателя на Управителния съвет, взема решение за преобразуване и/или прекратяване на сдружението, приема бюджета на сдружението, приема доклад за дейността на Управителния съвет, включително</p>
--	---

	<p>годишните доклади и програмата за изпълнение на Стратегията. Решенията на Общото събрание са задължителни за другите органи на Сдружението. По-подробно пълномощията на ОС са разписани в чл. 18 – чл. 30 от Устава на Сдружението.</p> <p>Колективен Управителен орган на Сдружението е Управителният съвет (УС), който се състои от 9 лица, членове на МИГ. Членовете на УС се избират от ОС за срок от 5 години. УС избира и освобождава членовете на „Комисия за избор на проекти за финансиране на Стратегията за местно развитие“ и на „Комисия за оценка на проекти, кандидатстващи за финансиране от Стратегията за местно развитие“. УС избира Председател на УС и Изпълнителен директор. УС внася в ОС проект за бюджет, подготвя и внася в ОС годишен доклад за дейността на Сдружението. Подробно правомощията на УС са разгледани в чл.33 от приложения Устав на Сдружението.</p> <p>УС също така при необходимост предлага изменения/актуализация на Стратегията за ВОМР, бюджета и други стратегически документи на Сдружението и ги предлага за одобрение на Общото събрание; приема организационно-управленската структура, правилата за работна заплата и други вътрешни правила на Сдружението. Когато участват в комисията за избор на проекти за финансиране от Стратегията за ВОМР, членовете на УС подписват декларация за липса на конфликт на интереси по смисъла на ал. 1 т. 1 от допълнителната разпоредба на Закона за предотвратяване на конфликт на интереси. В случаите когато член на комисията установи, че е налице конфликт на интереси той подава писмо до МИГ за самоотвод, като неговото място в комисията се заема от нов член. Правомощията на Председателя на УС са разгледани в чл.37 от приложения Устав на Сдружението.</p>				
<p>- описание на позициите и изискванията към изпълнителния директор и персонала.</p>	<p>Според писмени споразумения и длъжностни характеристики, служители на сдружението за прилагане на СВОМР, на трудов договор са следните позиции: Изпълнителен директор (координиращи и ръководни функции), Експерт „Прилагане на Стратегията за Водено от общностите местно развитие“ (функции по информиране, подпомагане и мониторинг на проекти, участие в комисии по избор и контрол), Технически сътрудник (подпомагащи, координиращи функции) и Счетоводител (счетоводство, финансови консултации и финансов контрол). Изискванията към гореописаните позиции са както следва:</p> <table border="1" data-bbox="416 1765 1463 2024"> <tr> <td data-bbox="416 1765 671 1809">Позиция:</td><td data-bbox="671 1765 1463 1809">Изпълнителен директор</td></tr> <tr> <td data-bbox="416 1809 671 2024">Задължения:</td><td data-bbox="671 1809 1463 2024"> <ul style="list-style-type: none"> Изпълнителният директор представлява Сдружението в страната и чужбина, включително пред: държавни органи, институции и учреждения, местни органи на власт и управление, обществени организации, финансови институции, данъчни </td></tr> </table>	Позиция:	Изпълнителен директор	Задължения:	<ul style="list-style-type: none"> Изпълнителният директор представлява Сдружението в страната и чужбина, включително пред: държавни органи, институции и учреждения, местни органи на власт и управление, обществени организации, финансови институции, данъчни
Позиция:	Изпълнителен директор				
Задължения:	<ul style="list-style-type: none"> Изпълнителният директор представлява Сдружението в страната и чужбина, включително пред: държавни органи, институции и учреждения, местни органи на власт и управление, обществени организации, финансови институции, данъчни 				

	<p>органи, митнически органи, органи на НОИ, на НЗОК и трети лица;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Управлява програмната и финансовата дейност на Сдружението съобразно Устава, вътрешните правила и решенията на Управителния съвет; • Подготвя и внася в УС проекти за стратегия и бюджет, включително по подхода ЛИДЕР и Стратегията за ВОМР; • Предлага на УС вътрешните правила за работа на Сдружението и промени в тях; • Определя длъжностните характеристики, техническите задания и щатното разписание на служителите, експертите и другите сътрудници на Сдружението; • Предлага на УС за назначаване и освобождаване лица от щатния и нещатния състав на Сдружението и определя възнагражденията им; • Извършва и одобрява текущите разходи за дейността на Сдружението; • Сключва допустимите от закона договори, съгласно целите и дейността на Сдружението; • Изпълнява решенията на УС и Общото събрание; • Води книгите на Сдружението, книга на протоколите и книга на даренията и завещанията; • Изготвя и представя на Управителния съвет проект на годишен отчет за дейността и финансов отчет на Сдружението и годишен отчет за дейността си; • Оказва съдействие на организациите, извършващи преглед на дейността на Сдружението; • Веднъж годишно осигурява извършването на проверка на дейността на Сдружението от лицензиран експерт-счетоводител, когато го изисква закона или по решение на УС; • Изготвя доклад за дейността на Сдружението в съответствие с чл. 40, ал.2 от ЗЮЛНЦ и публикува информация за дейността на Сдружението и осигурява вписването в Централния регистър; • Участва в работата на УС с право на съвещателен глас; • За дейността си Изпълнителният директор се отчита пред Управителния съвет и Общото събрание на всеки шест месеца.
--	---

	Минимални изисквания за заемане на длъжността:	<p>Изпълнителният директор отговаря на следните изисквания:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Завършено висше образование най-малко степен „бакалавър“; • Професионален стаж най-малко 5 години; • Управленски опит най-малко две години; • Опит в реализиране на проект, програма или стратегия със стойност над 100 000 лв., финансирани от ЕС или от други международни донори.
	Позиция:	Експерт „Прилагане на Стратегията за Водено от общностите местно развитие”
	Задължения:	<p>Експерт „Прилагане на Стратегията за водено от общностите местно развитие” има следните функции и задачи:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Информира, консултира и подпомага подготовката на проекти на потенциалните кандидати; • Осъществява наблюдение на изпълнението на проектите; • Осъществява посещения на място; • Подпомага одобрените кандидати при подготовката на заявки за плащане до Разплащателната агенция и изготвяне на доклади за отчитане на изпълнението; • Изготвя годишен доклад за изпълнението на СВОМР, както и други доклади и справки за изпълнение на СВОМР, изисквани от Изпълнителния директор и Управляващия орган на Сдружението; • Информира своевременно Изпълнителния директор за проблеми възникнали при изпълнението на преките си задължения; • Извършва и други дейности в рамките на своите компетенции, възложени от Изпълнителния Директор, във връзка с дейността на Сдружението.
	Минимални изисквания за заемане на длъжността:	<p>Експерта отговаря на следните изисквания:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Завършено висше образование, най-малко степен „бакалавър“; • Професионален стаж най-малко 2 години.
	Позиция:	Технически сътрудник
	Задължения:	<p>Техническият сътрудник има следните задължения:</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Отговаря за документооборота на МИГ и поддържане на деловодната система; • Отговаря за подготовката и провеждането на мероприятия и събития организирани от МИГ; • Подготовката на документите при отчитането на проекти; • Подготовката на документите при подаване на заявки за аванс, междинни и окончателно плащане; • Информира своевременно Изпълнителния директор за проблеми възникнали при изпълнението на преките си задължения; • Извършва и други дейности в рамките на своите компетенции, възложени от Изпълнителния Директор, във връзка с дейността на Сдружението. <p>За нуждите на МИГ планираме наемането на 2 технически сътрудници – по един за офисите в гр. Костинброд и в гр. Своге.</p>
	Минимални изисквания за заемане на длъжността:	<p>Техническият сътрудник отговаря на следните изисквания:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Завършено висше образование, най-малко степен „бакалавър“; • Професионален стаж най-малко 2 години.
	Позиция:	Счетоводител
	Задължения:	<p>Счетоводителят има следните задължения:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Отговаря за счетоводната система и счетоводното отчитане на МИГ; • Подготвя счетоводните документите при отчитането на проекта при подаване на заявки за аванс, междинни и окончателно плащане; • Информира своевременно Изпълнителния директор за проблеми възникнали при изпълнението на преките си задължения; • Извършва и други дейности в рамките на своите компетенции, възложени от Изпълнителния директор, във връзка с дейността на Сдружението.
	Минимални изисквания за заемане на длъжността:	<p>Счетоводителя отговаря на изискванията на чл.18 от Закона за счетоводството, без да се изисква изпълнение на изискванията за длъжност „експерт“.</p>
Подробно описание на изискванията към служителите на МИГ „Костинброд		

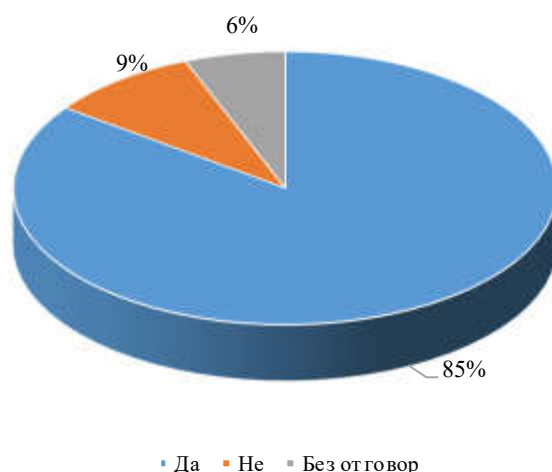
	<p>– Своге“ и техните задължения и отговорности има в приложените длъжностни характеристики.</p> <p>Служител на МИГ „Костинброд – Своге“ не може да е:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Член на колективния управителен орган или на контролния орган на МИГ и не е свързано лице с член на колективния управителен орган или на контролния орган на МИГ по смисъла на § 1 от допълнителните разпоредби на Търговския закон; • Общински съветник, кмет, заместник-кмет или служител на централна или териториална администрация на изпълнителната власт, на местната власт или на публично лице; • Трябва да отговаря на условията на чл.12, ал.3 от Наредба №22/14.12.2015 г. <p>С избраните от Управителния съвет служители са сключени предварителни споразумения за последващо наемане по трудов договор на пълен работен ден. Всички избрани служители са подходящи, с необходимия опит в прилагането на Стратегия за ВОМР и напълно покриват изискванията на чл.13, ал.3, ал.4, ал.5 и ал.6 на Наредба № 22/14.12.2015 г. за прилагане на подмярка 19.2 „Прилагане на операции в рамките на стратегии за Водено от общностите местно развитие“.</p> <p>За всеки от служителите е осигурено работно място, офис оборудване, обзавеждане и техника за работа. При необходимост, в процеса на работа ще бъдат наемани и допълнителни експерти на граждански договор за целите на прилагането на СВОМР (информирание, консултации, мониторинг).</p>
--	--

8.3. Капацитет на местната инициативна група да изпълни стратегията за ВОМР:

- **Много добра информираност на местната общност относно възможностите на подхода ЛИДЕР и механизмите за неговото прилагане, в следствие на което тя го разпознава като важен инструмент за решаване на проблемите на своята територия и добра възможност за нейното развитие:**

Информираността на населението и доверието в инициативата се отчитат при проведено проучване за нагласите на населението за прилагане на Стратегията за ВОМР. Анкетата показва едно високо ниво на информираност сред населението относно подхода Водено от общностите местно развитие (това може да се види от фигурата дадена по-долу). На въпроса дали имат информация за подхода, едва под една десета от анкетираните (9%) отговарят отрицателно, при само 6% не дали никакъв отговор от общия брой респонденти. Мнозинството от анкетираното население или 85 %, демонстрира високо ниво на информираност, което показва, че мненията са давани на база на реалните факти. Това също е показателно за информирани решения, които дават респондентите, когато изразяват своята подкрепа за създаването на МИГ и на СВОМР.

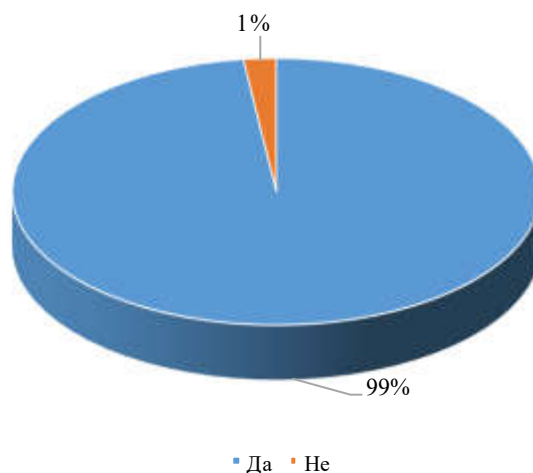
Имате ли информация за подхода ВОМР

Информираност сред жителите относно подхода Водено от общностите местно развитие

От проведеното проучване се отчита висок процент на доверие във връзка с нагласата на анкетираните за конкретната инициатива – 99 % са отговорили положително. Това е един категоричен индикатор за предварителната информираност на населението и позитивна нагласа относно създаването на МИГ.

Имате ли доверие в инициативата?

Доверието на анкетираните в инициативата, отчетено при направеното проучване

Анкетата, също така, запита участниците относно мнението им дали община Костинброд и община Своге могат да се справят успешно с подготовката на стратегията за водено от общностите местно развитие. Само 8% от запитаните не мислят, че общините могат да се справят успешно с тази подготовка. При 6% от респондентите, които не са дали отговор на този въпрос от запитването, процентът на тези анкетирувани, които имат увереност в капацитета на общините за подготовката на стратегията и са дали отговор, достига 86%. Тази част от анкетата

демонстрира висок процент на доверие, което жителите имат относно капацитета на двете общини Костинброд и Своге за успешно справяне с подготовката на тази Стратегия.

Доверието на анкетираните в общините Костинброд и Своге относно тяхната възможност за справяне с успешната подготовка на СВОМР

• **Изграден административен капацитет:**

В МИГ „Костинброд – Своге“ са налице обучени специалисти и реално работят местни експерти и екип, които подпомагат общността за активиране на предприемачество в разнообразни дейности и форми на заетост, устойчиво използване на ресурсите и потенциала за развитие на територията. През новия програмен период този вече създаден капацитет на територията е съхранен и надграден чрез изпълняване на проект по Договор РД50-111/17.08.2016 г. за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 год., подписан между Министерство на земеделието и храните, Държавен фонд „Земеделие“ – Разплащателна агенция и СНЦ „Местна инициативна група Костинброд - Своге“ и е на стойност 48 895.75 лв. По него са финансирани подготвителни дейности по прилагане на подхода ЛИДЕР, като общ подход за Водено от общностите местно развитие (ВОМР) с възможности за финансиране от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони чрез Програмата за развитие на селските райони 2014 - 2020 г.

За период на изпълнение на проекта бяха изпълнени дейности на територията на МИГ „Костинброд – Своге“, свързани с изграждане на капацитет на МИГ и подготовка на Стратегия за ВОМР, както следва:

- Подготовка и провеждане на информационни кампании;
- Изготвяне и разпространение на информационни материали за информиране на местното население;
- Провеждане на информационни срещи/семинари;
- Информационни конференции;

- Поддържане на електронна страница;
- Публикуване на информация по проекта в регионални медии;
- Обучение на екипа на МИГ, вкл. представители на партньорите;
- Обучение на местни лидери;
- Проучване и анализ на социално-икономическите характеристики на територията;
- Работна среща, свързана с консултиране за подготовка на стратегията;
- Извършване на експертна работа за подготовка на стратегията;
- Провеждане на информационни срещи, свързани с консултиране с местната общност;
- Провеждане на обществено обсъждане.

Основните целеви групи и заинтересовани страни, които МИГ „Костинброд – Своге“ успя да насърчи и мотивира да се включат в дейностите са: земеделски производители; микро, малки и средни предприятия; представители на местните власти; социални партньори; нестопански организации; местни институции от системата на образованието и културата; жени, младежи и уязвими групи от населението на двете общини.

При реализиране на проекта се заложи на активното гражданско участие, при което жителите на територията на целевите общини имаха възможност да участват във всички етапи от подготовката и разработването на новата стратегия за местно развитие - от формулиране на проблеми и потребности до идентифициране на целите и приоритетите за местно развитие. Широката информационна кампания и процеса на планиране/програмиране чрез съгласуване и консултации със заинтересованите страни в най-голяма степен отговори на същностната характеристика на Подхода ЛИДЕР - „планиране отдолу-нагоре“. Стратегията, която беше разработена по проекта, надгражда капацитета за интегрирано териториално развитие, разширява добавената стойност на Подхода ЛИДЕР, както и увеличава ползите за местната общност в общините Костинброд и Своге.

Натрупания през предходния програмен период опит и квалификацията на наестия персонал дава възможност на МИГ „Костинброд – Своге“ да реализира голяма част от СВОМР още през 2018 г. Паралелно с реализацията на СВОМР, през първата година МИГ предвижда и провеждане на обучения за придобиване на умения и капацитет от потенциалните бенефициенти по СВОМР, за разработване на проекти, изготвяне на отчети и искания за плащане. Обученията, които ще се проведат по мярка 19.4 през годината, ще дадат възможност, както на екипа, така и на бенефициентите да се подготвят по-добре и по този начин да се реализират средствата през следващите години до края на плановия период.

- **Обособен и оборудван офис, достъпен за хора с увреждания, който осигуряват материална основа за прилагането му:**

МИГ „Костинброд – Своге“ разполага с комуникационно достъпни офиси в гр. Костинброд и в гр. Своге. Офисът в гр. Костинброд се състои от работни помещения и заседателна зала, а офиса в гр. Своге от работно помещение и помещение за архив, необходими за нормалното функциониране на МИГ. Помещенията са оборудвани с компютърна и друга офис техника за всеки от планираните служители, необходимото обзавеждане, електрифицирани, с осигурен достъп до телефон, интернет и на хора с увреждания.

- **Финансов капацитет:**

В процеса на изпълнение на стратегията финансовото обезпечение на дейностите на МИГ ще бъде с безвъзмездна помощ по подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на стратегия за

Водено от общностите местно развитие“. Финансовата помощ се предоставя за дейности, които ще допринесат за постигане на следните цели:

- Обезпечаване на МИГ с необходимия финансов ресурс за ефективното изпълнение на Стратегията за ВОМР и нейното популяризиране;
- Повишаване на информираността на населението относно подхода ВОМР и насърчаване на активното му участие в процеса на прилагане на Стратегията за ВОМР.

По този начин развитието на капацитет на местно ниво ще продължи и в процеса на изпълнение на Стратегията като за целта ежегодно, през целия период на реализацията ѝ ще бъдат организирани обучения за екипа и за местни лидери, финансирани от подмярка 19.4. Общините Костинброд и Своге са осигурили финансов ресурс на МИГ в размер на 4% от планираните за покриване оперативни и други разходи на сдружението (виж приложените решения на Общинските съвети на общините Костинброд и Своге).

8.4. Описание на системата за мониторинг и оценка:

МОНИТОРИНГ НА СТРАТЕГИЯТА ЗА ВОМР

Наблюдението на СВОМР ще се извършва съвместно от Управителния съвет, екипа на МИГ и външни експерти. Напредъкът в прилагането на Стратегията ще се докладва на УО ежегодно чрез годишен доклад.

Наблюдението и оценката ще отчитат напредъка в прилагането на Стратегията, чрез базовите индикатори, финансовите индикатори (брой и стойност на подадените заявления, брой и стойност на одобрените заявления, брой и стойност на сключените договори, брой и стойност на подадените искания за плащане, брой и стойност на одобрените искания за плащане, брой и стойност на успешно приключилите проекти), както и индикаторите за резултати на СВОМР. Съгласно чл. 62 т. 7 от Наредба 22, ще бъде създадена електронна информационна система, която ще има за цел да обезпечи надеждна информация за бюджетните параметри и резултатите от прилагането на Стратегията за Управителния съвет и партньорите, ангажирани в управлението на СВОМР така, че те да могат да вземат правилни управленски решения.

Така чрез наблюдението ще се събира информация за договорените средства, финансираните дейности/инвестиции и непосредствените резултати от изпълнението на проектите. Списъкът на общите индикатори е разширен с допълнителни индикатори, специфични за всяка мярка от СВОМР.

Бенефициентите по Стратегията трябва да предоставят данни за наблюдение при попълване на заявленията за подпомагане. Обект на наблюдение ще са етапа на реализация на проекта, извършени междинни и финални плащания по всеки проект, основните индикатори за успех в рамките на проекта, информация за постигнатите количествени и качествени индикатори на ниво проект. Събраната информация ще бъде обобщена и вписана в таблиците на информационната система. Ще се поддържа и актуална информация по отношение на напредъка по изпълнението на СВОМР, като редовно проследява заложените индикатори.

Екипът на МИГ ще следи и информацията от НСИ за социално-икономическата ситуация на територията, която ще се допълни от изследвания и проучвания, финансирани в рамките на междинната оценка. УС периодично ще наблюдава напредъка в постигане на набелязаните цели на Стратегията на базата на представените документи. Управителния съвет проверява резултатите от изпълнението, особено постигане на целите за всеки един от приоритетите.

Инструментите за извършване на мониторинга и за събиране на данни са: база данни и отчети по прилагане на СВОМР; текущ мониторинг; ежегодно проучване за въздействието на СВОМР върху социално-икономическото развитие на територията и удовлетвореността от прилагането на СВОМР в общността; данни на НСИ; други тематични проучвания и анализи.

Осъществяването на мониторинга на Стратегията за ВОМР на МИГ „Костинброд – Своге“ като процес включва:

1. Подготовка;
2. Събиране на информация, обобщаване и анализ на събраните данни по мониторинговите индикатори;
3. Анализиране на информацията и определяне на силните и слабите страни, съответните възможности и заплахи;
4. Изготвяне на мониторингов доклад;
5. Връчване на мониторинговия доклад;
6. Одобряване на мониторинговия доклад с решение на Общото събрание на МИГ.

ОЦЕНКА НА СТРАТЕГИЯТА ЗА ВОМР

МИГ предвижда една междинна оценка за прилагането на стратегията (2019 г.) и една окончателна оценка - в годината на приключване на СВОМР. Оценка ще бъдат възложени на външни експерти. Всяка година ще бъде извършван годишен счетоводен одит от независим експерт – счетоводител. Общите критерии, на базата на които ще се прави оценка са: ефективност; ефикасност; степен на въздействие върху местните общности; устойчивост на резултатите. Междинната оценка ще включва и анализ на възникналите положителни и отрицателни тенденции, като на тази база може да се актуализира разпределението на публичния принос по мерките, както и включването на нови мерки.

ПРОЦЕДУРИ ЗА ГОДИШНИТЕ ДОКЛАДИ ЗА НАПРЕДЪКА

Всяка година МИГ, въз основа на осъществената дейност и информацията по отношение на напредъка, изготвя доклад за отчитане изпълнението на Стратегията за воденото от общностите местно развитие в съответствие с чл. 62 (15) от Наредба № 22/14.12.2015 г. на МЗХГ. До 31 януари на следващата година докладът се представя на Общото събрание на МИГ за одобрение. Одобрението става с повече от половината от гласовете от присъстващите. Докладът може да съдържа всякаква информация за: постигнатия напредък по изпълнението на приоритетите, мерките и индивидуалните проекти и финансовото изпълнение на проектите; мерките за наблюдение, оценка и контрол, както и създадените механизми за събиране на данни; преглед на всички значителни проблеми, възникнали в процеса на изпълнение, както и мерките за преодоляване на тези проблеми; мерките за осигуряване на публичност; мерките за постигане на необходимото съответствие със секторните политики и програми; коректното прилагане на всички заложи в стратегията или изискуеми от УО/РА процедури; действията, предприети с цел осигуряване на качество и ефективност при изпълнение на Стратегията.

ПРОЦЕДУРА ЗА ПРОМЯНА НА СТРАТЕГИЯТА ЗА ВОМР

В съответствие с нормативните изисквания, изменения на Стратегията за ВОМР са допустими в следните случаи:

1. Във връзка с промяна на приложимата нормативна уредба и/или във връзка с промяна на съответната програма;
2. При наличие на очевидна грешка;

3. По отношение на финансовите е параметри до 10 % от одобрения от ЕЗФРСР бюджет по подмярка 19.2;
4. По отношение на мониторинговите индикатори за резултат във връзка с промяна на финансовите параметри по предходната точка;
5. По отношение на критериите за допустимост, в т. ч. минимална и максимална стойност на проектите и интензитет на помощта;
6. За увеличаване или намаляване на финансовата помощ от ЕЗФРСР при условията и по реда на чл.41 на Наредба 22 за прилагане на подмярка 19.2 „Прилагане на операции в рамките на стратегии за Водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г.

Горепосочените промени се извършват след одобрение на УО на ПРСР 2014 - 2020 г., предхождано от Решение на Общото събрание на МИГ за промяна в одобрената Стратегия за ВОМР. Изменението се отразява в Договора за изпълнение за изпълнение на стратегията за ВОМР между МИГ и УО на ПРСР 2014 – 2020 г.

9. Индикатори за мониторинг и оценка:

9.1. Индикатори за цялостното прилагане на стратегията за ВОМР, включително брой създадени работни места:

(не повече от 1 страница)

ИНДИКАТОРИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЦЯЛОСТНОТО ПРИЛАГАНЕ НА СВОМР

Вид индикатор	Индикатор	Мерна единица	Цел до 2023 г.	Източник на информация
Изходен	Брой проекти, финансирани по СВОМР	Брой	28	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Брой бенефициенти, подпомогнати по СВОМР	Брой	28	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Общ обем на инвестициите /със съфинансиране/	Лв.	3 436 245	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Брой консултации, предоставени на потенциални бенефициенти	Брой	200	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Брой подпомогнати микропредприятия	Брой	8	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Брой проекти с инвестиция в туризъм и туристическа	Брой	5	Мониторинг База данни и отчети МИГ

	инфраструктура			
	Проекти свързани с подобряване/изграждане на сгради	Брой	5	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Проекти, свързани с опазване на природно-културното наследство	Брой	3	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Проекти свързани с предоставяне на услуги	Брой	4	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Брой модернизирани земеделски стопанства	Брой	2	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Брой икономически единици, въвели нови продукти, процеси или технологии	Брой	4	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Брой подобрени базисни/публични инфраструктурни единици (пътища, спортни съоръжения, градинки, паркове и др.)	Брой	2	Проучване Отчети бенефициенти Мониторинг
	Изградени/обновени сгради и съоръжения свързани с културни, спортни и социални услуги	Брой	2	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Млади хора до 40 г. и жени успешно реализирали проекти по СВОМР	%	4	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Природни и културно исторически обекти с подобрен достъп и анимация	Брой	1	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Залесени територии	Дка	10	Мониторинг База данни и отчети МИГ

	Брой на населените места с успешно реализирани проекти по СВОМР	Брой	5	Мониторинг База данни и отчети МИГ
Въздействие	Брутен брой създадени работни места	Брой	33	Мониторинг База данни и отчети МИГ Бюро по труда
	Население в селските райони, което се възползва от подобрените услуги	Брой	25 000	Мониторинг База данни и отчети МИГ Бюро по труда НСИ
	Допълнителен брой туристи в резултат от интервенциите по СВОМР	Брой	15 000	Мониторинг База данни и отчети МИГ Бюро по труда НСИ

9.2. Индикатори по мерки:

(не повече от 1 страница за индикатори по мярка)

ИНДИКАТОРИ ПО МЯРКА 4.1 ОТ СВОМР				
Вид индикатор	Индикатор	Мерна единица	Цел до 2023 г.	Източник на информация
Изходен	Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	4	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	4	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Общ обем на инвестициите /със съфинансиране/	Лева	786 749	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Брой, подпомогнати стопанства от животновъдния сектор	Брой	1	Мониторинг База данни и отчети МИГ
Резултат	Брой стопанства, въвели нов продукт или технология	Брой	2	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Създадени нови насаждения	Дка	10	Мониторинг

				База данни и отчети МИГ
	Дял на младите фермери, финансирани по мярката	%	30	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Стопанства закупили нова техника	Брой	3	Мониторинг База данни и отчети МИГ
Въздействие	Създадени работни места	Брой	8	Мониторинг База данни и отчети МИГ, Бюро по труда

Индикаторите по мерки, финансирани чрез ПРСР 2014 – 2020 г. са:

ИНДИКАТОРИ ПО МЯРКА 4.2 ОТ СВОМР				
Вид индикатор	Индикатор	Мерна единица	Цел до 2023 г.	Източник на информация
Изходен	Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	2	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	2	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Общ размер на инвестициите /със съфинансиране/	Лева	186 749	Мониторинг База данни и отчети МИГ
Резултат	Брой предприятия, въвели нов продукт или технология	Брой	1	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Модернизирани предприятия и/или създадени мобилни такива	Брой	2	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Брой предприятия закупили техника и/или оборудване	Брой	2	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Брой предприятия, произвеждащи биологични продукти и/или въвели мерки за опазване на околната среда и/или увеличили производството и използвали енергия от възобновяеми енергийни източници	Брой	1	Мониторинг База данни и отчети МИГ

Въздействи	Създадени работни места	Брой	6	Мониторинг База данни и отчети МИГ
ИНДИКАТОРИ ПО МЯРКА 6.4.1 ОТ СВОМР				
Вид индикатор	Индикатор	Мерна единица	Цел до 2023 г.	Източник на информация
Изходен	Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	10	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	10	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Общ размер на инвестициите /със съфинансиране/	Лева	1027914. 50	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Брой подпомогнати нови туристически дейности	Брой	4	База данни и отчети МИГ и бенефициенти
	Обем на инвестициите в туризъм /със съфинансиране/	Лева	500 000	База данни и отчети МИГ и бенефициенти
	Брой подпомогнати бенефициенти за нови, нетуристически услуги	Брой	3	База данни и отчети МИГ и бенефициенти
	Обем на инвестициите в нови, не туристически услуги /със съфинансиране/	Лева	450 000	База данни и отчети МИГ и бенефициенти
Резултат	Брой подпомогнати нови дейности в микропредприятията	Брой	3	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Подпомогнати занаяти и/или свободни професии	Брой	2	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Подпомогнати микропредприятия в сферата на услугите	Брой	2	Мониторинг База данни и отчети МИГ
Въздействи	Общ брой създадени работни места	Брой	15	Мониторинг База данни и отчети МИГ

ИНДИКАТОРИ ПО МЯРКА 7.2 ОТ СВОМР				
Вид индикатор	Индикатор	Мерна единица	Цел до 2023 г.	Източник на информация
Изходен	Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	4	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	4	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Общ размер на инвестициите	Лева	1 060 406.6	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Брой проекти, свързани с подобряване на базисна и/или публична инфраструктура	Брой	2	База данни и отчети МИГ и бенефициенти
	Брой проекти, включващи дейности за опазване на природното и културно наследство	Брой	1	База данни и отчети МИГ и бенефициенти
Резултат	Възстановени общински пътища	Км	0,5	База данни и отчети МИГ и бенефициенти
	Заведения за социални услуги и/или културни центрове и/или обществени сгради с подобрена база	Брой	1	База данни и отчети МИГ и бенефициенти
	Подобрили младежки и спортни центрове и/или детски и спортни площадки	Брой	1	База данни и отчети МИГ и бенефициенти
	Възстановени паркови площи и градинки	Брой	2	База данни и отчети МИГ и бенефициенти
	Социални, културни, спортни и младежки центрове въвели мерки за енергийна ефективност	Брой	1	База данни и отчети МИГ и бенефициенти
Въздействие	Население облагодетелствано от дребно мащабните инвестиции	Брой	25 000	База данни и отчети МИГ и бенефициенти
ИНДИКАТОРИ ПО МЯРКА 7.5 ОТ СВОМР				
Вид	Индикатор	Мерна	Цел до	Източник на

индикатор		единица	2023 г.	информация
Изходен	Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	2	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	2	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Общ размер на инвестициите	Лева	240 000	Мониторинг База данни и отчети МИГ
Резултат	Изградени или ремонтирани съоръжения за туристически атракции, свързани с местното природно и културно-историческо наследство	Брой	2	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Изграждане или ремонтиране на туристическа инфраструктура	Брой	2	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Брой посетители на подкрепените атракции/занаяти/изкуство	Брой	15 000	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Удовлетвореност на посетителите от атракциите и/или информационните услуги	%	100	Проучване Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Изградени или ремонтирани туристически информационни центрове	Брой	1	Мониторинг База данни и отчети МИГ
Въздействие	Население, облагодетелствано от дребно мащабните инвестиции	Брой	25 000	Мониторинг База данни и отчети МИГ

ИНДИКАТОРИ ПО МЯРКА 7.6 ОТ СВОМР

Вид индикатор	Индикатор	Мерна единица	Цел до 2023 г.	Източник на информация
Изходен	Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	3	Мониторинг База данни и отчети МИГ

	Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	3	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Общ размер на инвестициите	Лева	60 000	Мониторинг База данни и отчети МИГ
Резултат	Проекти, които отговарят на приоритетите, заложи в Общинския план за развитие	%	100 %	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Възстановени, реставрирани, ремонтирани и/или реконструирани сгради с религиозно значение	Брой	3	Мониторинг База данни и отчети МИГ
Въздействие	Население, облагодетелствано от дребно мащабните инвестиции	Брой	20 000	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Създадени временни работни места	Брой	4	Мониторинг База данни и отчети МИГ

ИНДИКАТОРИ ПО МЯРКА 8.1 ОТ СВОМР				
Вид индикатор	Индикатор	Мерна единица	Цел до 2023 г.	Източник на информация
Изходен	Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	3	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	3	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Общ размер на инвестициите	Лева	58 674.90	Мониторинг База данни и отчети МИГ
Резултат	Залесена земеделска земя и/или неземеделска земя	Дка	10	Мониторинг База данни и отчети МИГ
Въздействие	Дял на подпомогнатите публични собственици и техните сдружения	%	50	Мониторинг База данни и отчети МИГ

10. Съответствие с хоризонталните политики на ЕС:

(не повече от 2 страници)

10.1. Равенство между половете и липса на дискриминация:

- прилагане на принципа на равенство между половете;	Принципът е спазен в процеса на разработване на настоящата Стратегия, като в проведените срещи и проучвания сред заинтересованите страни са обхванати представители на двата пола. Отчитайки проблемите на заетостта сред жените и младите хора и тяхното недостатъчно включване в социално икономическия живот на територията, Стратегията за ВОМР на МИГ „Костинброд - Своге“ дава приоритет за жените и младежите в икономическата област - мерки 4.1, 4.2 и 6.4.1 финансирани чрез ПРСР 2014-2020.
- допринасяне за утвърждаване на принципа на равните възможности;	За спазването на този принцип ще гарантират следните механизми: предоставяне на информация във формулярите за кандидатстване, оценка, мониторинг по време на изпълнение на проектите, вкл. спазване на законодателството за трудова заетост. Мерки 7.2, 7.5 и 7.6 ще допринесат за устойчивото социално-икономическо развитие на територията на МИГ, свързано със съществуващата инфраструктура, качеството на предлаганите услуги за населението в района, намаляване на съществуващите различия между селото и града и съхраняване на местната идентичност.
- създаване на условия за превенция на дискриминацията.	Всички планирани мерки по Стратегията за ВОМР на „Костинброд - Своге“ са неутрални по отношение на принадлежност на бенефициентите и целевите групи към каквато и да е група, основата на пол, раса, цвят на кожата, етнически или социален произход, генетични характеристики, език, религия или убеждения, политически или други мнения, принадлежност към национално малцинство, имотно състояние, рождение, увреждане, възраст или сексуална ориентация.

10.2. Устойчиво развитие (защита на околната среда):

Чрез СВОМР за програмен период 2014-2020, МИГ „Костинброд – Своге“ предоставя подкрепа за прехода към икономика, която е нисковъглеродна, устойчива на изменението на климата, екологосъобразна и използваща ефикасно ресурсите. В процеса на подготовката на СВОМР бе търсена устойчивост при въздействието на дейностите по отделните избрани мерки, с цел трайно подобряване на качеството на живот на жителите от територията на Костинброд и Своге. Това означава живот в здравословна и екологично чиста околна среда. Приоритет се дава на проектни предложения, които включват мерки, насочени към опазване на околната среда, зелен растеж, ресурсната ефективност и адаптация към изменението на климата. Част от документите за кандидатстване с проекти по СВОМР е становище от РИОСВ за преценка опазването на околната среда и водите. При изработването на критериите за оценка на проектите бе заложено приоритизиране на тези от тях, които предвиждат дейности, гарантиращи свеждане до минимум на неблагоприятните ефекти от човешката дейност, отглеждането и преработката на биопроductи, както и използването на природните ресурси по начин, който гарантира тяхното

последващо самовъзстановяване.

10.3. Насърчаване на заетостта и конкурентоспособността:

Повече и по-добри работни места е една от основните цели на Стратегията за ВОМР и очакван резултат от реализацията ѝ. МИГ „Костинброд – Своге“ си поставя за цел подобряването на стандарта на живот на населението от района, като повиши възможностите на пазара на труда. МИГ счита, че са налични много неразработени вътрешни ресурси за развитие и растеж в района – благоприятните климатични особености, потенциала за развитие на алтернативен туризъм, био земеделие, богатото културно-историческо наследство и др. Основната задача в Стратегията е създаването на подходящата среда и осигуряване на необходимата инвестиционна подкрепа за разработване на този вътрешен потенциал. Чрез планираните инвестиции ще се насърчава конкурентоспособността на земеделието и МСП, чрез подкрепа за нови, иновативни производства и продукти, обновяване на технологиите и инвестиции за въвеждане на модерни практики за стопанисване на земята, горския фонд и неземеделските дейности.

10.4. Съответствие с програмите, финансирани от ЕСИФ:

Стратегията за ВОМР на МИГ „Костинброд – Своге“ включва мерки от ПРСР 2014-2020 и финансиране от ЕЗФРСР. Целите на Стратегията съвпадат и изцяло се покриват с част от заложените в ПРСР 2014 – 2020 г. цели. Стратегията на МИГ ще работи и ще допринесе за постигането на Приоритетните области на програмата: 2А, 2Б, 2В, 3А, 4А 4Б; 4В; 5А; 5Б; 5В; 5Г; 6А; 6Б и 6В и :

- **Цел 1 на ПРСР:** Повишаване на конкурентоспособността и балансирано развитие на селското стопанство и преработваща промишленост, чрез прилагането на територията на Мерки 4.1, 4.2 и 8.1.
- **Цел 3 на ПРСР:** Социално-икономическо развитие на селските райони, осигуряващо нови работни места, намаляване на бедността, социално включване и по-добро качество на живот, чрез изпълнението на мерки 7.2, 7.5, 7.6 и 6.4.1.

Стратегията на МИГ „Костинброд – Своге“ ще допринесе и за постигането на трите хоризонтални приоритета на ПРСР 2014 – 2020 г., а именно:

- Насърчаване на иновациите в производството, пазарната организация и управлението;
- Предотвратяване и приспособяване към климатичните промени;
- Опазване и възстановяване на околната среда.